

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

**MEMORIA DE
ACTIVIDADES**

2020

Instituto da Lingua Galega

Edita
Instituto da Lingua Galega
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela
A Coruña

Correo electrónico: ilgsec@usc.gal
Páxina web: <http://ilg.usc.gal/>

Teléfonos
+34 8818 12815
+34 8818 12802

Fax +34 81572770

Maquetación
Raquel Vila-Amado

A portada foi deseñada cunha imaxe de Harryarts (www.freepik.es)

Universidade de Santiago de Compostela, maio de 2021

ÍNDICE

LIMIAR	3
RELACIÓN DE LIÑAS E PROXECTOS DE INVESTIGACIÓN.....	6
A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG.....	6
B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓN.....	26
CONSULTAS DA PÁXINA WEB DO CENTRO	29
ORGANIZACIÓN DE CURSOS, CONFERENCIAS E ENCONTROS LINGÜÍSTICOS.....	30
A ACTIVIDADE DO PERSOAL INVESTIGADOR.....	32
A. CONFERENCIAS, COMUNICACIÓN E PÓSTERS EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS.....	32
B. CURSOS E SEMINARIOS	35
C. COMITÉS CIENTÍFICOS E DE REDACCIÓN DE REVISTAS E COLECCIÓN.....	35
D. PUBLICACIÓN E RECURSOS DIXITAIS.....	38
PUBLICACIÓN DO ILG OU DERIVADAS DE ENCONTROS ORGANIZADOS.....	38
RECURSOS DIXITAIS	42
PUBLICACIÓN DO PERSOAL DO ILG	42
E. TESES EN CURSO DIRIXIDAS POR MEMBROS DO ILG	50
F. TESES DEFENDIDAS.....	51
G. COMUNICACIÓN PRESENTADAS NO ILG	51
H. VISITAS DE INVESTIGADORES	51
I. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS	51
J. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO	52
CHARLAS DO PROGRAMA “A PONTE ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC”	52
PARTICIPACIÓN NO PLAN PROXECTA DA XUNTA DE GALICIA.....	53
K. ACTIVIDADES E PUBLICACIÓN DE CARÁCTER DIVULGATIVO	53
ARTIGOS EN XORNAIS OU EN BLOGS	53
OUTRAS ACTIVIDADES DE CARÁCTER DIVULGATIVO	54
L. CONTRATOS PREDOUTORAIS.....	54

M. PARTICIPACIÓN EN REDES E GRUPOS DE INVESTIGACIÓN DO PERSOAL	
INVESTIGADOR VINCULADO	55
CONVENIOS, CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL E PREMIOS	56
A. CONVENIOS	56
B. CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓNS SOCIAIS, ACADÉMICAS ETC.	56
C. PREMIOS, NOMINACIÓNS, RECOÑECEMENTOS ETC.	59
RESUMO ECONÓMICO 2020	60
RELACIÓN DE RECURSOS DO ILG.....	62
PERSOAL	63
PERSOAL DOCENTE E INVESTIGADOR	63
INVESTIGADORES PREDOUTORAIS.....	63
PERSOAL DE APOIO	64
PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS	64
INVESTIGADORES <i>AD HONOREM</i>	64
COLABORADORES EXTERNOS.....	64
ALUMNADO EN PRÁCTICAS NO ILG	65

LIMIAR

Presentamos perante o Consello de Goberno da Universidade de Santiago de Compostela, para a súa aprobación, a memoria que recolle as actividades desenvolvidas polo Instituto da Lingua Galega durante o ano 2020, dando cumprimento ao establecido na normativa que regula o funcionamento e a acción do ILG, en particular o seu regulamento de réxime interno, e mais os Estatutos da USC. Esta memoria foi aprobada polo Consello Científico do Instituto na reunión celebrada o pasado 12 de maio de 2021, e presentada á súa Xunta de Goberno, que acordou ratificala por unanimidade na reunión celebrada o día 19 de maio de 2021. A presentación desta memoria, ademais de dar cumprimento a unha obriga normativa, obedece á nosa vontade de render contas do traballo realizado e á transparencia necesaria nun centro de investigación que obtén o seu financiamento fundamentalmente de fondos públicos.

As accións e actividades levadas a cabo durante o ano 2020 estiveron marcadas, inevitablemente, pola situación de pandemia producida pola COVID-19, que exixiu un esforzo extraordinario de todo o persoal do ILG, tanto laboral como investigador, para afrontar unha situación inédita, garantindo, en primeiro lugar e sobre todo, a seguridade das persoas, co seguimento estrito dos protocolos establecidos polas autoridades sanitarias e pola universidade, e asemade a continuidade dos traballos de investigación, necesaria para poder cumprir os obxectivos establecidos. Aínda non superada a situación, mais xa con perspectivas mellores no horizonte, queremos manifestar a nosa satisfacción por conseguir superar ese difícil transo sen que se producise ningunha incidencia e, ademais, alcanzando en gran medida os obxectivos previstos.

A situación de peche de instalacións e, despois da reapertura, as limitacións das actividades presenciais obrigaron a cancelar ou a adiar moitas das actividades previstas para o ano 2020. Así, o Curso de verán *Galego sen fronteiras*, que se organizaba ininterrompidamente en colaboración coa RAG desde 1988, foi cancelado, o Simposio anual do ILG foi adiado e finalmente tivo lugar en febreiro de 2021, na súa maior parte en remoto, e outros seminarios, cursos e conferencias tiveron que ser tamén cancelados ou adiados. Reducíronse, igualmente, as visitas internacionais de investigación e as estadias, mais, aínda así, mantivéronse algunhas delas: dúas investigadoras das universidades federais do Ceará e de São Paulo, un investigador da Universidade Federal Fluminense e un investigador do Brooklyn College de New York. Outras visitas e estadias previstas para 2020 foron pospostas ata que a situación internacional permita os desprazamentos en condicións de seguridade.

No ano 2020 incorporouse ao ILG un novo investigador, José Carracedo Fraga, da área de Filoloxía Latina, que xa viña colaborando en diferentes proxectos deste instituto. Con esta incorporación refórzase a colaboración con áreas afíns á de Filoloxías Galega e Portuguesa, como xa acontecera recentemente coa incorporación de investigadoras das áreas de Filoloxía Alemá e de Filoloxía Italiana.

Neste ano puxéronse a disposición pública en liña tres novos recursos. Dous deles están dirixidos pola investigadora María José Domínguez Vázquez, e foron executados en parte grazas a unha axuda da USC para a integración de equipos de investigación pertencentes a

institutos de investigación, e son *XeraWord. Prototipo de xeración automática da argumentación da frase nominal en galego e portugués* (<http://ilg.usc.gal/xeraword/>), unha ferramenta piloto de xeración automática da frase nominal simple en galego e portugués, e mais o flexionador nominal *Flexionador* (<http://ilg.usc.gal/flexionador/>). Por outra parte, tamén se disponibilizou para o uso público o *PDMapping: A GIS-based application for documenting perceptual dialect categorizations* (<http://ilg.usc.gal/pdmapping/>), dirixido por Xulio Sousa, unha plataforma experimental para o estudo da dialectoloxía perceptiva. Estes recursos son resultado de proxectos en marcha en liñas innovadoras relacionadas coas Humanidades Dixitais nas que o ILG pretende seguir avanzando nos próximos anos.

Ademais, publicáronse dous libros de temática especializada, en colaboración co Consello da Cultura Galega, sobre historia da lingua galega na Idade Moderna (*Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*, editado por Rosario Álvarez e Ernesto González Seoane) e sobre contacto lingüístico na Península Ibérica (*Variedades lingüísticas en contacto na Península Ibérica*, editado por Francisco Dubert, Vitor Míguez e Xulio Sousa). Ambos os dous contan con traballos de destacados especialistas nas respectivas áreas de estudo. Tamén se publicou o número 12 da revista *Estudos de Lingüística Galega*, con artigos de investigadoras e investigadores de universidades portuguesas, brasileiras, alemás, españolas e galegas. Mais queremos destacar de maneira especial a publicación do volume VII do *Atlas Lingüístico Galego*, dedicado ao léxico do ser humano, baixo a dirección de Rosario Álvarez, Francisco Dubert e Xulio Sousa, coa colaboración da Fundación Barrié, por medio dun convenio específico para a publicación da obra. Este volume é unha mostra dos resultados dos proxectos de longa duración que se veñen desenvolvendo no ILG, como o é tamén a *Edición da colección monumental do Mosteiro de Santa María de Oia (Pontevedra)*, que pronto será publicada na colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.

Outros resultados dos proxectos que se recollen na memoria foron publicados en revistas especializadas e libros de editoras galegas e internacionais. Presentáronse, ademais, dúas teses de doutoramento sobre temas de gramática e lingüística histórica, e un número importante de teses continúa en proceso de elaboración. Así mesmo, pode mencionarse que dous proxectos de investigación con IP pertencentes ao ILG obtiveron financiamento en convocatorias estatais. Un deles, dirixido por Elisa Fernández Rei, sobre *Contacto, cambio lingüístico e ideoloxía en contextos de minorización lingüística*, conta con investigadoras das universidades de Vigo e de Oviedo e con colaboradores internacionais; o segundo, *Diccionario histórico e etimolóxico da lingua galega (I): Preparación de recursos, deseño e test inicial*, é codirixido por Manuel González e María Dolores Sánchez Palomino, da UDC. Desta maneira, o ILG mantén a investigación en liñas que, por máis que se poidan considerar tradicionais, seguen a ser moi necesarias para cubrir carencias relevantes da lingüística galega, mais, por outro lado, quere apostar claramente por liñas innovadoras. A pesar de contar con recursos, tanto materiais como humanos, limitados, o ILG ambiciona, así, non só seguir cubrindo as necesidades de recursos lingüísticos para o galego, senón tamén situar a investigación lingüística sobre a lingua galega no nivel internacional. Trátase dun obxectivo, sen dúbida, ambicioso, mais que xa estamos comezando a conseguir e que esperamos completar no futuro próximo.

Neste ano dedicamos importantes esforzos, tamén, a reforzar e a optimizar a infraestrutura informática do ILG, da que dependen todos os recursos que temos a disposición pública. Por unha parte, realizouse unha auditoría informática dos sistemas e recursos do ILG, e levouse a cabo unha racionalización, optimización e actualización dos servidores e dos

recursos que se aloxan neles, así como reforzamos a súa seguridade. Estes traballos tiveron como resultado unha redución de máis do 30% no número de servidores (virtuais e físicos), do 70% no número de xestores de bases de datos e do 33% no número de servidores web, así como dun aforro do 50% no uso de memoria RAM.

Ao tempo, asinouse un convenio de colaboración co CESGA, que proporcionará servizos de aloxamento cloud para recursos do ILG e aloxamento web do proxecto CORILGA, o que permitirá garantir a seguridade e optimizar os recursos. O convenio prevé, igualmente, colaboracións en proxectos de investigación. Ademais, asináronse dous convenios coa Real Academia Galega, un de colaboración en investigacións de carácter sociolingüístico, a través do Seminario de Sociolingüística da RAG, e outro para a realización dos Cursos de Verán *Galego sen fronteiras*. Tamén foi asinado un convenio coa Fundación Barrié para a publicación do volume VII do *Atlas Lingüístico Galego*.

Estes son algúns aspectos destacados do traballo levado a cabo durante o ano 2020, a pesar de todas as dificultades producidas pola situación sanitaria. Todos os resultados e proxectos que se presentan nesta memoria débense ao esforzo e ao talento das investigadoras e investigadores deste centro e tamén á colaboración de equipos de investigación doutras áreas, no marco dun espírito de traballo en equipo e interdisciplinario que vén sendo habitual desde hai anos e que nos comprometemos a seguir fomentando e fortalecendo. Así mesmo, para conseguir estes resultados foi fundamental a colaboración e mais o apoio constante da Universidade de Santiago de Compostela, así como da Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia, da Fundación Barrié, do Consello da Cultura Galega e mais da Real Academia Galega. Desde o ILG queremos agradecer o seu apoio continuado e a súa valiosa colaboración, na confianza de que coa súa axuda poderemos afrontar con suceso os retos do presente e lograr os obxectivos que temos por diante.

XOSÉ LUÍS REGUEIRA FERNÁNDEZ
Director

Relación de liñas e proxectos de investigación

A. PROXECTOS PROMOVIDOS NO SEO DO ILG

A. DIALECTOLOXÍA E XEOGRAFÍA LINGÜÍSTICA DO GALEGO E DO PORTUGUÉS

A1. ATLAS LINGÜÍSTICO GALEGO

IP: Francisco Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Manuel González González, Xulio Sousa, Francisco Dubert García, Carme Hermida Gulías, Antón Santamarina, Xosé Manuel Dopazo Entenza, Lucía Doval Iglesias, Raquel Vila-Amado

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/atlas-linguistico-galego-alga>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/indices/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

O equipo encargado deste proxecto desenvolveu as seguintes actividades ao longo de 2020:

1. Finalización das revisións e entrega ao Servizo de Publicacións da Universidade de Santiago de Compostela da maqueta do volume VII *Léxico. O ser humano (II)* lista para a súa publicación; e revisión dos 211 mapas do volume VIII *Léxico. Agricultura (I)* de que constará esta publicación.
2. Continuación do labor de corrección e de depuración da base de datos informática co fin de eliminar os erros cometidos no seu día no proceso de introdución dos datos. Realizáronse as seguintes accións:

- Traballouse na conversión da base de datos a un xestor actualizado (o actual é do ano 2002) que axilice e mellora as consultas e correccións.
 - Continuouse coa revisión e coa corrección dos materiais dos volumes proxectados para próxima publicación.
3. Introducción na aplicación *Índices do Atlas Lingüístico Galego* <http://ilg.usc.gal/-indices/> dos datos dos mapas do volume VII *Léxico. O ser humano (II)*, que xa poden ser consultados. Son 4158 formas, correspondentes a 294 mapas.
 4. Continuación dos traballos de mantemento e actualización da páxina web do proxecto do *Atlas Lingüístico Galego*.
 5. Este ano non se puido participar na revisión dos datos galegos das propostas cartográficas nin das correspondentes sínteses tanto do *Atlas Linguistique Roman* coma do *Atlas Linguarum Europae* nin se puideron presentar as novas sínteses galegas para a redacción dos novos mapas programados para os devanditos Atlas. Para o *Atlas Linguistique Roman* estaba prevista unha reunión en Corte (Córsega) os días 2-5 de setembro, que tivo que ser suspendida; e para o *Atlas Linguarum Europae* igualmente o 53 ed. *Board Meeting of the ALE*, programado para Riga (Letonia) os días 17-20 de xuño de 2020 foi igualmente suspendida. As razóns da suspensión de ambos os dous eventos foi a seguridade sanitaria, como consecuencia da pandemia de Covid-19.
 6. Continuación da explotación dos materiais do *ALGa* publicados e inéditos e, en especial, da liña de análise cuantitativa da base de datos que os membros do proxecto Francisco Dubert García e Xulio Sousa veñen tratando desde o ano 2016. Os resultados previstos para o 2020 figuran mais abaixo no apartado de publicacións.
 7. Elaboración de 120 mapas, con lendas e notas, do volume IX *Léxico. Fauna* e do volume X *Léxico. O ser humano (III)*.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

- Álvarez Blanco, Rosario / Dubert-García, Francisco / Sousa, Xulio (2020): *Atlas Lingüístico Galego. Volume VII. Léxico. O ser humano (II)*. Fundación Barrié / Universidade de Santiago de Compostela.
- Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Três recursos para o estudo da variação lexical em galego e português”, en *A DIALETOLOGIA HOJE: desafios. Abralin ao vivo – Linguist Online*, 23 de maio de 2020. https://www.youtube.com/watch?v=kfe5ro-TNHMY&list=RDCMUCf75fg3VemQx9A_Z6FfoDRg&start_radio=1&t=0
- Álvarez Blanco, Rosario (2020): “As palabras viaxan no espazo e no tempo. Por que é importante coñecermos a distribución territorial das formas léxicas?”, en *I CIPAL. Ciclo de Palestras em Dialectologia, Geolinguística e Sociogeolinguística: teoría e práctica*, 19 de outubro de 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=4NXk-YTZi7eU>.
- Dubert-García, Francisco (2020): “O galego, unha lingua sen dialectos: olladas sociais e lingüísticas sobre a variación dialectal”, *Estudios románicos* 29, 147-163. <https://doi.org/10.6018/ER.402591>

Sousa, Xulio / Dubert-García, Francisco (2020): “Measuring language contact in geographical space: Spanish loanwords in Galician”, *Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik* 87(2), 285-306 <https://www.ingentaconnect.com/contentone/fsv/zdl/2020/00000087/00000002/art00006>.

Sousa, Xulio (2020): “From regional dialects to the standard: Measuring linguistic distance”, *Languages* 5(1), 4. *Special Issue. Contemporary Perspectives in Geolinguistics and Dialectology*. <https://doi.org/10.3390/languages5010004>

A2. TESOURO DO LÉXICO PATRIMONIAL GALEGO E PORTUGUÉS

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Ernesto X. González Seoane, Marta Negro Romero, Xulio Sousa, Eduardo Louredo Rodríguez, Ignacio Vázquez

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia, Portugal e Brasil, figuran en <http://ilg.usc.gal/Tesouro/gl/equipo.html>

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/tesouro-do-lexico-patrimonial-galego-e-portugues>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/Tesouro/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

1. A día 31 de decembro de 2020, o banco de datos do TLPGP contaba con 281.551 rexistros, o que supón un incremento de 20.570 respecto do ano anterior. Proceden de 26 obras, das cales 3 corresponden ao Brasil, 5 a Portugal e 18 a Galicia. De acordo co programa previsto, producíronse avances significativos na introdución de datos léxicos do S de Galicia e N de Portugal e do galego estremeiro (Asturias, León e Zamora), así como vocabularios temáticos (cultura marítima, xogos populares e aves).
2. O equipo de ILG continúa co labor de asesoramento dos outros membros do equipo, e de revisión e validación das táboas particulares antes de unilas ao banco de datos común. Mantén tamén a base de datos e depura de xeito permanente irregularidades.
3. Ao remate do ano 2020, o Inventario de obras de léxico dialectal galego e portugués con referenciación xeográfica era de 412 rexistros.
4. O TLPGP incorpora datos procedentes do proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*, dirixido ao ensino non universitario, que se desenvolve no marco do Plan Proxecta da Xunta de Galicia. Á súa vez, proporciona os datos para o proxecto *Patrimonio Léxico da Gallaecia* (§ A3).
5. No marco do programa Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía, recibimos en prácticas os estudantes Gabriel Schmitt e Mariana Catharina, que colaboraron neste proxecto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

- Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Três recursos para o estudo da variação lexical em galego e portugués”, en *A DIALETOLOGIA HOJE: desafios. Abralin ao vivo – Linguist Online*, 23 de maio de 2020. https://www.youtube.com/watch?v=kfe5ro-TNHMY&list=RDCMUCf75fg3VemQx9A_Z6FfoDRg&start_radio=1&t=0
- Álvarez Blanco, Rosario (2020): “As palabras viaxan no espazo e no tempo. Por que é importante coñecermos a distribución territorial das formas léxicas?”, en *I CIPAL. Ciclo de Palestras em Dialectologia, Geolinguística e Sociogeolinguística: teoría e práctica*, 19 de outubro de 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=-4NXkYTzi7eU>.
- Álvarez Blanco, Rosario (2020): “O Tesouro do Léxico Patrimonial: proposta metodolóxica para o acervo das variantes xeolectais”. En Renato Rodrigues-Pereira / Daniela de Souza Silva Costa, *Estudos em lexicografía. Aspectos teóricos e prácticos*. Campinas, SP: Pontes Editores, 33-56.
- Negro Romero, Marta / Xandra Santos Palmou (2020): “Le Trésor du lexique patrimonial galicien et portugais : un portail pour l'étude du lexique dialectal”, *ILCEA. Revue de l'Institut des langues et cultures d'Europe, Amérique, Afrique, Asie et Australie*, 39. <https://doi.org/10.4000/ilcea.9933>.

A3. O PATRIMONIO LÉXICO DA GALLAECIA

IP: Rosario Álvarez Blanco / María Álvarez de la Granja

EQUIPO INVESTIGADOR: Xulio Sousa, Marta Negro Romero, Ernesto X. Seoane

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal / Enxenio / NLPgo

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: A relación de membros e universidades participantes, en Galicia e Portugal, figura en <https://ilg.usc.es/es/proxectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

FINANCIAMENTO: Programa INTERREG V-A España - Portugal (POCTEP) (0358_GEOAPARD_1_E-4). PO FEDER Galicia 2014-2020 “Unha maneira de facer Europa” e convenio de colaboración entre a Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia e a Universidade de Santiago de Compostela para o desenvolvemento de novas accións de I+D+i para o ano 2019 (“Impulso dunha agrupación de investigación en Ciencias Sociais e Humanidades: Desenvolvemento da plataforma de xestión de información patrimonial definida no proxecto GEOARPAD”)

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/patrimonio-lexico-da-gallaecia>

RECURSO DIXITAL: <https://ilg.usc.gal/plg/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

1. Enriquecemento da base léxica da que se extraen os datos para o establecemento de conceptos da ferramenta *Patrimonio léxico da Gallaecia* (vid. o proxecto 2, *Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués*).

2. Revisión e actualización dos conceptos introducidos previamente no recurso, coa supresión dalgúns que non ofrecían especial interese léxico.
3. Selección e introdución de doce conceptos novos (Alacrán, Alcrique, Artemisa, Cigarra, Escorpión, Fedegosa, Fiúncho, Miñoica, Sobrado, Tornarratos, Toupa, Xanela).
4. Participación nunha nova convocatoria do Plan Proxecta da Xunta de Galicia, co proxecto *Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional*. No curso 2019-2020 participaron 3 centros galegos e un centro do norte de Portugal.
5. Revisión dos textos descritivos de 702 BIC da base de datos elaborada no marco do proxecto GEOARPAD (<https://tec.citius.usc.es/geoarpad/bootleaf-master/>).
6. Posta en marcha da plataforma cidadá [DOA](#), en que, a través de sinxelos formularios, se lle solicita á cidadanía que indique as palabras que emprega no seu concello para designar determinadas realidades. En 2020 lanzáronse dous cuestionarios sobre insectos.
7. No marco do programa Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía, recibimos en prácticas o estudante David Huerta Meza, que colaborou neste proxecto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Três recursos para o estudo da variação lexical em galego e português”, en *A DIALETOLOGIA HOJE: desafios. Abralin ao vivo – Linguist Online*, 23 de maio de 2020. https://www.youtube.com/watch?v=kfe5ro-TNHMY&list=RDCMUCf75fg3VemQx9A_Z6FfoDRg&start_radio=1&t=0

Álvarez Blanco, Rosario (2020): “As palabras viaxan no espazo e no tempo. Por que é importante coñecermos a distribución territorial das formas léxicas?”, en *I CIPAL. Ciclo de Palestras em Dialectologia, Geolinguística e Sociogeolinguística: teoria e prática*, 19 de outubro de 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=-4NXkYTzi7eU>.

Álvarez de la Granja, María (2020): “A conceptualización do amencer, do atardecer e do anoitecer en galego”, en Carmen Mellado Blanco / Belen López Meirama / M. Carmen Losada Aldrey, *Modelos de análisis en la fraseología de las lenguas europeas (=Anexo monográfico nº XVII de LINRED. Lingüística en la red)*, 1-39.

A4. VARIACIÓN E CAMBIO NOS DOMINIOS GALEGO E PORTUGUÉS NO SÉCULO XX

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco Dubert, Aquilino S. Alonso Núñez, Clara Lago Caamaño, Marta Negro, Eduardo Louredo

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/Proxecto PGC2018-095077-B-C44

PÁXINA WEB: http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/VARCAM_GP

RECURSO DIXITAL: <http://alpi.csic.es/gl>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

1. Introducción dos cadernos dos puntos de fala galega de Asturias, León e Zamora.
2. Revisión da transcripción das 110 preguntas que se subirán á aplicación en 2021.
3. Revisión e corrección dos materiais das sección de fonética e morfosintaxe, de acordo cos novos criterios.
4. Actualización da cartografía de representación dos datos (inclusión de puntos de Asturias, León e Zamora).
5. Clasificación dos materiais para o seu tratamento cuantitativo (75 preguntas).

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

- Dubert-García, Francisco (2020): “O galego, unha lingua sen dialectos: olladas sociais e lingüísticas sobre a variación dialectal”, *Estudios románicos* 29, 147-163. <https://doi.org/10.6018/ER.402591>
- Sousa, Xulio (2020): "Humanidades digitales y geografía lingüística: la edición digital del Atlas Lingüístico de la Península Ibérica", en A. Gallego & Francesc Roca (eds.): *Dialectología digital del español*. Anexo de *Verba*. Santiago de Compostela: USC, 139-158.
- Sousa, Xulio / Francisco Dubert García (2020): "Measuring language contact in geographical space: Spanish loanwords in Galician", *Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik* 87(2), 285-306.

A5. ATLAS LINGUISTIQUE ROMAN

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Francisco Fernández Rei, Xulio Sousa, Francisco Dubert García, Xosé Afonso Álvarez, Alba Agüete Cajiao

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Despois da publicación dos volumes *II,c. Cartes e II,c. Commentaires*, no que se recollían os mapas e sínteses románicas das denominacións de *blaireau, caille, chardonneret, chauve-souris, coccinelle, corbeau, corneille, écureuil, étourneau, fouine, hirondelle, lièvre, perdrix, pie, renard, ruche, sanglier, sangsue e taon*, estaba programada a revisión da seguinte tanda de mapas na reunión que debía ter lugar en Corte na illa de Córsega, que tivo que ser suspendida, de maneira semellante ao que ocorreu co *Atlas Linguarum Europae*, polas circunstancias sanitarias.

A reunión prevista para setembro de 2020 adiouse para os días 01 a 04 de setembro de 2021 no mesmo lugar, en caso de poder ser presencial; e, de non poder selo, realizárase nas mesmas datas de maneira virtual a través de Zoom. Con todo, realizouse xa a distribución dos mapas e das sínteses románicas que se afrontarán de maneira inmediata, correspondendo ao equipo do ILG ‘Le soleil se couche’.

A6. ATLAS LINGUARUM EUROPAE

IP: Manuel González González

EQUIPO INVESTIGADOR: Rosario Álvarez, Francisco Fernández Rei, Xulio Sousa, Francisco Dubert García, Xosé Afonso Álvarez, Alba Agüete Cajiao

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Practicamente non se avanzou nos traballos durante o ano 2020, xa que a *53th Editorial Board Meeting of the Atlas Linguarum Europae (ALE)* na que se tiñan que revisar os traballos pendentes de aprobación e realizar a programación para o vindeiro ano, que estaba convocada no Latvian Language Institute, da Universidade de Latvia, Riga (Latvia), do 17 ao 21 de xuño de 2020, tivo que ser suspendida por imposición da situación sanitaria como consecuencia da pandemia. Esta reunión, imprescindible para o avance dos traballos non foi posible realizala ata o día de hoxe e, dado que a situación parece que non se normalizará de maneira inmediata, acordouse realizala de maneira telemática, a través de Google Meet, organizada agora polo Departamento de Dialectoloxía, Xeografía Lingüística, Fonética e Onomástica do Instituto de Lingüística “Iorgu Iordan–Alexandru Rosetti” da Academia Romanesa, desde Bucarest, os días 17 e 18 de xuño de 2021.

B. GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO

12

B1. CORPUS INFORMATIZADO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (CGPA)

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Ricardo Pichel Góterrez, Xosé Carracedo Fraga, José Antonio Souto Cabo, Rosário Ferreira, Charlotte Galves, Leonardo Lennertz Marcotúlio, Juan Carrasco González

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: RILG (<http://sli.uvigo.gal/RILG/>)

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

A situación da pandemia impediu o desenvolvemento das actividades previstas.

B2. ESCRITORIO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (EGPA-LIT, EGPA-DOC)

IP: Ricardo Pichel Góterrez / Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Pedro Dono López, Camilo Fernandez Cortizo, Miguel García-Fernández, Marina Aurora Garzón Fernández, Ramón Mariño Paz

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Biblioteca Dixital da Galicia Medieval (dir. Xavier Varela Barreiro), Xelmírez (dir. Xavier Varela Barreiro), Corpus Informatizado Galego-Portugués Antigo (dir. Xavier Varela Barreiro), Red Internacional CHARTA (coord. Belén Almeida Cabrejas, Univ. Alcalá), HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria (dir. Ricardo Pichel, Univ. de Alcalá)

FINANCIAMENTO: Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria” (CM 2018-T1/HUM-10230)

PÁXINA WEB: <https://www.herespatrimoniotextual.org/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

1. Continuación dos traballos informáticos de conversión da codificación a XML-TEI e migración do antigo corpus COTAGAL, ata agora local e de acceso restrinxido, a unha nova estación dixital de traballo, o EGPA, dentro da plataforma TEITOK.
2. Continuación da transcripción, revisión e reedición da colección diplomática íntegra correspondente á tese de doutoramento de Margot Sponer (*Altgalizische Urkunden*, 1935).
3. Colaboración co Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades (CRPIH) consistente na revisión, corrección e actualización dunha *Guía para o estudo da prosa medieval galega*.
4. Continuación dos traballos de transcripción, etiquetado e edición dalgúns textos literarios medievais galegos: as traducións galegas da *General estoria* (RBE ms. O.I.1) e da *Estoria de España* (BGHUsal 2497), da Crónica de 1404 (HSA B.2278, BMP 62) e dos fragmentos conservados das *Partidas* e doutras obras xurídicas.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

1. Publicación, en calidade de co-coordinación e autor principal, da *Guía para o estudo da prosa medieval galega* (nº 3 da Col. ArGaMed, 2020). Santiago de Compostela: CRPIH. https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/-publicacion/argamed_3_0.pdf
2. Publicacións relacionadas co patrimonio documental galego medieval, de interese lingüístico e documental:
 - García-Fernández, Miguel / Diana Pelaz Flores / Pichel, Ricardo (2020): “Galicia e El-Rei ou como reinar desde a distancia: comunicación política arredor de dous novos privilexios rodados de Xoán II”, *Madrygal. Revista De Estudios Gallegos*, 23, 139-180. <https://doi.org/10.5209/madr.73069>
 - García-Fernández, Miguel / Ricardo Pichel (2020): “Novas achegas documentais para o estudo da realidade monástica da Ribeira Sacra: tres pergamiños inéditos de Santa Cristina de Ribas de Sil (ss. XV-XVI)”, *Murguía. Revista galega de historia*, 41-42.

- Taberero Salas, Cristina / Ricardo Pichel / Andrés Enrique-Arias (2020): "El español en contacto con otras lenguas peninsulares. Los corpus diacrónicos de Galicia, Navarra y Mallorca", *Estudios de Lingüística del Español*, 42, pp. 177-217. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7857131>
3. Publicación dalgúns artigos relacionados cos textos literarios en proceso de edición:
- Pichel, Ricardo / Miguel García-Fernández (2020): "Un nuevo testimonio occidental del Libro de las Confesiones de Martín Pérez: el fragmento gallego del Archivo del Reino de Galicia", *PhiloBiblon Blog 2020* 4. <https://update.lib.berkeley.edu/2020/08/02/libconfrp/>
 - Pichel, Ricardo / Rosa María Rodríguez Porto (2020): "La tradición manuscrita de la *Estoria de Espanna* en el siglo XIV. Notas codicológicas sobre los testimonios Q (BNE 5795) y T (BMP 550)", *Bulletin of Hispanic Studies* 97 (5): 527-556. <https://doi.org/10.3828/bhs.2020.30>

B3. EDICIÓN DA COLECCIÓN MONUMENTAL DO MOSTEIRO DE SANTA MARÍA DE OIA (PONTEVEDRA)

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Ramón Lorenzo Vázquez, M^a del Carmen Pérez

FINANCIAMIENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

No ano 2020 leváronse a cabo os seguintes traballos:

1. Modificación das fontes: cos novos avances tecnolóxicos as fontes que se estaban empregando para a edición dos textos do mosteiro de Santa María de Oia, Pontevedra, quedaron obsoletas. Procedeuse a cambialas por unha fonte unicode que permita a súa publicación dixital. Neste ano fíxose en 415 documentos.
2. Revisión de 115 documentos xa transcritos.
3. Transcrición dos documentos 10-20 da carpeta 1849 e 6 da carpeta 1850 do Archivo Histórico Nacional.
4. Actualización da base de datos: cos novos datos obtidos desta transcrición seguiuse enchendo, mantendo e ampliando a base de datos, creada cos datos dos fondos documentais do mosteiro e que inclúe información imprescindible para a súa organización e manexo, dado o alto volume de documentación manexado (entre outras, data, tipoloxía documental, nome do notario ou escriba etc.).
5. Está prevista a publicación da edición dixital na colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.

B4. EDICIÓN INTERPRETATIVA E INVENTARIO TOPONÍMICO DAS MEMORIAS DEL ARCEBISPADO DE SANTIAGO (1607) DO CÓENGO CARDEAL JERÓNIMO DEL HOYO

IP: Xavier Varela Barreiro

EQUIPO INVESTIGADOR: Eduardo Moscoso Mato, Camilo Fernández Cortizo.

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Durante o ano 2020 realizáronse as seguintes actuacións:

1. Finalización da revisión da transcripción do manuscrito. Esta tarefa quedou rematada a mediados de 2020.
2. Realización da edición interpretativa. Este traballo comezou a realizarse a mediados de 2020 e a finais de ano estaba aínda en proceso.
3. Elaboración de índices variados que faciliten a obtención de información contida na obra. Xa se foi volcando a información a diferentes bases de datos a partir da edición semipaleográfica realizada e está en proceso esta mesma acción a partir de edición interpretativa.
4. Elaboración do inventario toponímico das Memorias. Dentro das bases de datos que se sinalaban no punto anterior ten unha especial relevancia a base de datos toponímica, moi avanzada a finais de 2020 e que se prevé incorporar ao Inventario Toponímico Galego-Portugués Antigo (ITGPA).
5. Posta en marcha de estudos filolóxicos e historiográficos a partir dos materiais indicados nos puntos anteriores.

B5. APROXIMACIÓN AO ESTUDO DO NOTARIADO E DAS CARACTERÍSTICAS DA SÚA PRODUCCIÓN DOCUMENTAL NUNHA COMARCA DA GALICIA MEDIEVAL: A TERRA DE CALDELAS (COLECCIÓN DO MOSTEIRO DE MONTEDERRAMO)

IP: Eduardo Moscoso Mato

EQUIPO INVESTIGADOR: Xavier Varela Barreiro, Ricardo Pichel Gotérrez, Xosé Carracedo Fraga, Mariña Bermúdez Beloso, Miguel García Fernández, José Ramón Ríos Viqueira

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Durante o ano 2020 realizáronse as seguintes actuacións:

1. Introducción na base de datos da información correspondente á colección documental do mosteiro ourensán de Montederramo, a partir da codificación

realizada como cabezallos introductorios dos documentos no CGPA (*Corpus Galego-Portugués Antigo*).

2. Realización dunha escolma de documentos desta colección representativa da actividade notarial, que servirá como base de estudo das características máis relevantes e visibles da *scripta*, do repertorio formulístico e dos trazos de oralidade do corpus seleccionado. Tamén se tivo en conta a colección documental de Santa María de Xunqueira de Espadanedo.
3. Posta en marcha de estudos sobre as características máis relevantes e visibles da *scripta*, do repertorio formulístico e dos trazos de oralidade do corpus seleccionado.

C. ONOMÁSTICA

C1. DICCIONARIO DOS APELIDOS GALEGOS

IP: Ana Boullón Agrelo

EQUIPO INVESTIGADOR: Gonzalo Navaza, Antón Palacio Sánchez, Luz Méndez Fernández

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/diccionario-dos-apelidos-galegos>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Comezouse a revisión conxunta do diccionario, coas seguintes accións:

1. Compleción das atestacións históricas mediante a consulta de novas fontes informáticas.
2. Perfeccionamento da descrición xeográfica das formas que non a tiñan ou a presentaban incompleta.
3. Uniformización da información etimolóxica.
4. Revisión das hipóteses etimolóxicas de apelidos de especial dificultade.

C2. EDICIÓN INTERPRETATIVA E INVENTARIO TOPONÍMICO DAS MEMORIAS DEL ARCEBISPADO DE SANTIAGO (1607) DO CÓENGO CARDEAL JERÓNIMO DEL HOYO

Vid. B4.

C3. INVENTARIO TOPONÍMICO GALEGO-PORTUGUÉS ANTIGO (ITGPA)

IP: Eduardo Moscoso Mato

EQUIPO INVESTIGADOR: Xavier Varela Barreiro, Paulo Martínez Lema, Rocío Dourado Fernández, José Ramón Ríos Viqueira, Xavier Afonso Canosa Rodríguez

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: ITGM (<http://ilg.usc.gal/itgm/>)

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

A situación da pandemia impediu o desenvolvemento das actividades previstas.

D. CORPORA DE LINGUA ACTUAL

D1. ARQUIVO DO GALEGO ORAL

IP: Francisco Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Concepción Álvarez Pousa, Carme Ares Vázquez, Xosé Henrique Costas González, Xosé Manuel Dopazo Entenza, Carme Hermida Gulías, Xavier Varela Barreiro

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Axudas para a consolidación e estruturación de unidades de investigación competitivas da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (2019-2020)

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/arquivo-do-galego-oral-ago>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/ago/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Durante o ano 2020 leváronse a cabo as seguintes accións:

1. Revisión final dos primeiros 200 textos para a súa incorporación definitiva á nova plataforma do AGO.
2. Transcrición de 180 novos textos (13h. 30' de audios) con aliñamento mediante o programa ELAN, co que se ampliou o número de concellos incorporados á nova plataforma do AGO.
3. Dixitalización de novos materiais en formato cassette e minidisk.
4. Deseño da base de datos para o buscador do AGO.
5. Realización das primeiras probas do aliñador audio-texto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Álvarez Pousa, Concepción (2020): “A variedade valdeorresa do galego oriental e a súa presenza na lingua literaria de Florencio Delgado Gurriarán”, *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico* 113, 9-34.

Dopazo Entenza, José Manuel (2020): “O mar de Ons ten voz feminina. As percebeiras”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 10-17.

Fernández Rei, Francisco (2020): “Talasonimia e léxico do mar de Cambados”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 84.

D2. CORPUS ORAL INFORMATIZADO DA LINGUA GALEGA (CORILGA)

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Elisa Fernández Rei, Noemí Basanta Llanes, Xoán Carlos Goris García, Reyes Rodríguez Rodríguez

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-oral-informatizado-da-lingua-galega-corilga>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

A pesar de non contar con financiamento durante o ano 2020, a realización das prácticas de mestrado de Xoán Carlos Goris García, alumno do Mestrado Interunivesitario de Lingüística Aplicada, permitiu avanzar na revisión de transcricións previas e na realización doutras novas, en particular, de medios de comunicación e de redes sociais. Está pendente da resolución de problemas na subida de arquivos para o aliñador e recoñecedor automático de fala.

CONTRIBUCIÓNES DERIVADAS

Regueira Fernández, Xosé Luís (2020): “Contacto, estándar e ideoloxías: a lingua galega na esfera pública”, en Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lúcia Coimbra / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Línguas minoritarias e variação lingüística*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 27-51.

D3. CORPUS DE TEXTOS GALEGOS ESCRITOS POR ESTUDANTES NO ÁMBITO ACADÉMICO. FERRAMENTA PARA A ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA

IP: María Álvarez de la Granja / Ernesto X. González Seoane

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xosé Antonio Fernández Salgado, Bieito Silva Valdivia. Colaboradores: Iria del Río Gayo, Maarten Janssen, Catarina Magro, Vítor Míguez Rego, María López Sández

INFORMÁTICA: Maarten Janssen / José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/ Proxecto PGC2018-096069-B-I00

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/corpus-de-textos-galegos-escritos-por-estudiantes-no-ambito-academico-ferramenta>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/cortegal/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Ao longo do ano 2020 leváronse a cabo as seguintes actividades:

1. Revisión da transcripción dos 1000 textos que conforman o corpus.
2. Introducción dos seguintes metadatos en todos os textos: título, comisión delegada, tema, cualificación do exame e cualificación do texto, así como os datos que definen globalmente o corpus (coordinadores, ano dos textos, tipo de textos etc.).
3. Definición do sistema de anotación dos textos: estableceuse o sistema de anotación dos textos, que inclúe tanto a corrección das formas e secuencias non estándares como a súa clasificación en dous niveis, descritivo e etiolóxico. Esta anotación realízase en seis niveis lingüísticos (ortográfico, morfolóxico, léxico, gramatical, semántico-pragmático e discursivo).
4. Elaboración dun manual explicativo do proceso de corrección e de asignación dos códigos identificativos dos problemas e doutro manual, de carácter máis técnico, para o tratamento dos textos en TEITOK.
5. Elaboración dunha proba piloto para testar o sistema de anotación dos textos.
6. Anotación de 42 textos, con asignación de corrección, códigos identificativos dos problemas encontrados e metadatos restantes (Número de palabras; Número de lemas; Densidade léxica; Número de oracións; Media de palabras por enunciado; Número de palabras no enunciado máis longo; Número de palabras no enunciado máis curto; Número de parágrafos; Media de oracións por parágrafo).

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

O corpus, aínda que non rematado, pode consultarse xa desde finais de 2020 en <http://ilg.usc.gal/cortegal/>. Vid., tamén F1.

E. GRAMÁTICA

E1. GRAMÁTICA DA LINGUA GALEGA (RAG)

IP: Rosario Álvarez

EQUIPO INVESTIGADOR: María Álvarez de la Granja, Francisco A. Cidrás Escáneo, Francisco X. Dubert García, Elisa Fernández Rei, Ernesto X. González Seoane, Xosé Luís Regueira Fernández e Xosé Xove Ferreiro

PROXECTOS DE COOPERACIÓN: Instituto da Lingua Galega / Real Academia Galega

FINANCIAMENTO: Convenio asinado entre a USC e a RAG (2011-2013), prorrogado anualmente sen custos

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/gramatica-da-lingua-galega>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Continúan os traballos do equipo encargado de redactar a gramática institucional da Real Academia Galega, ao abeiro dun convenio de colaboración que se renova anualmente sen contrapartida económica. Avanzan de xeito continuo aínda que con máis lentitude do que estaba previsto.

En relación con ela está o proxecto autónomo ConVerSO (= *Construcións verbais e sintaxe da oración*), colaboración do ILG (a través de membros do equipo de gramática) e o Seminario de Gramática da RAG. O banco de datos construído (IPs: Xosé Xove / Rosario Álvarez), que está a ser utilizado como corpus na descrición na gramática institucional, está en revisión permanente por parte de Xosé Xove.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Dubert García, Francisco (2020) “Algunhas notas sobre a *Gramática elemental del gallego común*”, en Francisco Cidrás (ed.), *Ricardo Carvalho Calero. As formas do compromiso*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 255-281.

E2. INTEROPERABILIDADE DE RECURSOS E PRODUCCIÓN AUTOMÁTICA DE LINGUAXE NATURAL

IP: María José Domínguez Vázquez

EQUIPO INVESTIGADOR: Francisco A. Cidrás Escáneo, Xavier Gómez Guinovart, María Teresa Sanmarco Bande, Carlos Valcárcel Riveiro. Colaboradores externos: María Caíña Hurtado e Alberto Simões

INFORMÁTICA: Colaboradores externos: Daniel Bardanca Outeiriño e José Luis Iglesias Allones

FINANCIAMENTO: Convocatoria de proxectos colaborativos para institutos de investigación da USC. 2020

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/interoperabilidade-de-recursos-e-produccion-automatica-de-linguaxe-natural>

RECURSOS DIXITAIS: <http://ilg.usc.gal/flexionador/>, <http://ilg.usc.gal/xeraword/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

1. Concesión do proxecto: FERRAMENTAS TRADUWORD E XERAWORD: TRADUCIÓN DE CAUDAL LÉXICO AUTOMÁTICA DA LINGUAXE NATURAL EN GALEGO E PORTUGUÉS na convocatoria de proxectos colaborativos para institutos de investigación da USC (2020). Institucións participantes: Instituto da Lingua Galega – Universidade de Santiago de Compostela –, IPCA – Instituto Politécnico do Cávado e Ave, Barcelos – e Universidade de Vigo.
2. Desenvolvemento de novas ferramentas e análise de interoperabilidade de recursos:
 - a. **Flexionador** nominal para o galego e portugués
 - b. **Traduword:** ferramenta que permite a tradución de repertorios de clases semánticas así como dos seus exemplares en relación paradigmática para o galego e portugués
3. Desenvolvemento do prototipo de xerador automático da lingua – **XeraWord**. Trátase dun prototipo de xeración automática da frase nominal simple para o

- galego e o portugués, baseado na tradución automática do léxico extraído de WordNet.
4. Deseño da base de datos de XeraWord, lanzamento da aplicación en rede e deseño da guía de uso. Actividades de difusión da nova ferramenta nas redes sociais.
 5. Elaboración e descrición de paquetes léxicos anotados sintáctica e semanticamente para o galego e portugués.
 6. Preparación da actividade “Lexikography on the road” (setembro-décembro 2020).
 7. Elaboración de artigos científicos, actualmente en fase de revisión.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

- Domínguez Vázquez, María José (2020): “Aplicación de WordNet e de word embeddings no desenvolvemento de prototipos para a xeración automática da lingua”, *Linguamática*, 12(2), 71-80. <https://doi.org/10.21814/lm.12.2.337>
- Domínguez Vázquez, María José / Mónica Mirazo Balsa / Carlos Valcárcel Riveiro (2020): *Studies on Multilingual Lexicography*. Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110607659>
- Domínguez Vázquez, María José (2020): “Desde la Lingüística y la Lexicografía a la Inteligencia Artificial: un camino de ida y vuelta en el diseño de nuevos métodos analíticos y recursos online”, *Inauguración do Programa de Doutoramento “Estudos Lingüísticos”*. Universidade de Vigo, 20/10/2020.
- Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2020): “Multilingual automatic generation of noun valency patterns and their sentence contexts”, *Workshop Red INTELE*, 25/11/2020.
- Domínguez Vázquez, María José (dir.), Daniel Bardanca Outeiriño, María Caíña Hurtado, Xavier Gómez Guinovart, José Luis Iglesias Allones, Alberto Simões, Carlos Valcárcel Riveiro, María Álvarez de la Granja e Francisco A. Cidrás Escaneo (2020): *XeraWord. Prototipo de xeración automática da argumentación da frase nominal en galego e portugués*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <<http://ilg.usc.gal/xeraword/>>

F. SOCIOLINGÜÍSTICA

A LINGUA DA XENTE NOVA: COMPETENCIA, CAMBIO LINGÜÍSTICO, ACTITUDES E MUDA NA LINGUA

Este proxecto subdivídese nas tres liñas que se indican a continuación e cuxos resultados se comentan a seguir.

F1 Análise da competencia escrita en lingua galega do estudantado de 2º de Bacharelato

F2. Cambio lingüístico e contacto de lingua na xuventude

F3. A lingua das familias: mantemento, transmisión e cambio de lingua ao longo de tres xeracións

F1 ANÁLISE DA COMPETENCIA ESCRITA EN LINGUA GALEGA DO ESTUDANTADO DE 2º DE BACHARELATO

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

O equipo responsable desta liña desenvolveu en 2020 as seguintes actividades:

1. Continuación dos traballos de elaboración do corpus CORTEGAL: Vid. D3.
2. Análise dos textos contidos en CORTEGAL desde perspectivas diversas.
3. Análise dos resultados obtidos no léxico dispoñible do galego.
4. Establecemento dalgunhas das características da produción escrita e do coñecemento léxico do estudantado de 2º de Bacharelato.
5. No marco do Mestrado Interuniversitario en Lingüística aplicada, recibimos en prácticas a estudante Natalia Lodeiros Souto, que colaborou neste proxecto.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Alvarez de la Granja, Maria (2020): "Análise da conxugación verbal no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", en Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lúcia Coimbra / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Línguas minoritarias e variação linguística*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 150-173.

Álvarez de la Granja, María (2020): "O infinitivo flexionado no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", *Madrygal, Revista de estudos gallegos* 23, 19-34.

Dirección dos seguintes traballos académicos:

Basoco Parada, Manuela (2020): *As formas non estándaras no centro de interese "A cociña e os seus utensilios" do léxico dispoñible do galego*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. Directora: María Álvarez de la Granja. Traballo de fin de grao.

Castro Fondo, Uxía (2020): *Uso dos conectores contraargumentativos nun corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. Director: Francisco Antonio Cidrás Escáneo. Traballo de fin de grao.

Iglesias Gallego, Ana (2020): *Problemas discursivos nos textos escritos en galego por alumnado de segundo de bacharelato*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. Directora: María Álvarez de la Granja. Traballo de fin de grao.

Lodeiros Souto, Natalia (2020): *Os problemas léxico-semánticos e a súa anotación no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela. Directora: María Álvarez de la Granja. Tráballo de fin de mestrado.

F2. CAMBIO LINGÜÍSTICO E CONTACTO DE LINGUA NA XUVENTUDE

IP: Xosé Luís Regueira Fernández

EQUIPO INVESTIGADOR: Alba Agüete Cajiao, Noemí Basanta Llanes, Elisa Fernández Rei.

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

O equipo encargado desta liña desenvolveu en 2020 as seguintes actividades:

1. Incorporación e transcripción de textos orais das redes sociais (youtubers), que están preparados para ser aliñados e etiquetados dentro do corpus CORILGA.
2. Recolla de textos procedentes de redes sociais escritas, en particular do Whatsapp, de Twitter e de Instagram, que permitiron iniciar algúns traballos sobre usos innovadores de elementos lingüísticos tradicionais, coa aparición de novas funcións e significados deses elementos léxicos e fraseolóxicos, explorar a interface entre oralidade e escritura, a integración de elementos icónicos na comunicación verbal, así como efectos do contacto de linguas no galego escrito nas redes sociais, procedentes do español e sobre todo tomados do portugués.

CONTRIBUCIÓN DERIVADAS

Fernández Rei, Elisa (2020): “Ibridazione intonativa di varietà galiziane e spagnole in contatto”, Conferencia plenaria en *XVI Convegno Nazionale dell’Associazione Italiana di Scienze della Voce*. Rende (Italia), 29-31 de xaneiro de 2020.

Regueira Fernández, Xosé Luís (2020): Conferencia “Contacto y variación fonética en el español de Galicia”, en *Coloquio-escuela de invierno ALPES 3: El español en contacto con otras lenguas* (organizado polas Univ. de Zürich e de Lausanne), Kandersteg (Suiza), 12-17 de xaneiro de 2020.

Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2020): “The Spanish sound system and intonation in contact with Galician” en Rajiv Rao, *Spanish phonetics and phonology in contact: Studies from Africa, the Americas, and Spain*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 325-362. <https://doi.org/10.1075/ihll.28>

F3. A LINGUA DAS FAMILIAS: MANTEMENTO, TRANSMISIÓN E CAMBIO DE LINGUA AO LONGO DE TRES XERACIÓNS

IP: Henrique Monteagudo

EQUIPO INVESTIGADOR: Anik Nandi

FINANCIAMENTO: Convenio coa Secretaría Xeral de Política Lingüística da Xunta de Galicia

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.gal/gl/proxectos/lingua-da-xente-nova-competencia-cambio-linguistico-actitudes-e-muda-de-lingua>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

A primeira fase do proxecto consistía en : 1) recolla, ordenación e catalogación dos historiais sociolingüísticos de familia e as gravacións das entrevistas realizados por estudantes de Sociolingüística galega a partir do curso 2004-2005; 2) creación dunha base de datos con meta-datos e información sociolingüística básica; 3) dixitalización dos traballos realizados polos estudantes. Esas tarefas foron realizadas, de xeito que se dispón de 237 historiais sociolingüísticos de familia, un valioso fondo que agora se atopa en condicións óptimas para realizar investigacións sobre eles e sobre as entrevistas gravadas que os acompañan, todo o cal está depositado no ILG ao dispor dos investigadores. A seguir ofrécese o pormenor das tarefas realizadas.

1. Recompilación de 237 historiais sociolingüísticos realizados para a materia de Sociolingüística Galega que conforman o corpus do proxecto.
2. Clasificación dos traballos escritos en papel coas súas correspondentes gravacións.
3. Identificación de cada historial a través dun código que foi engadido nunha etiqueta na portada.
4. Selección dos criterios de codificación para a elaboración da base de datos que constituirán o corpus.
5. Elaboración dunha base de datos na que se recolle información sobre os metadatos de cada historial (número identificador, autor do traballo, curso, gravación e cualificación) e sobre a tipoloxía das familias: lingua inicial e lingua habitual de cada un dos membros das tres xeracións, emigración, cambio de residencia, mantemento en galego, mantemento en castelán, desgaleguización de avós a pais, desgaleguización de pais a fillos, regaleguización de avós a pais, regaleguización de pais a fillos e observacións.
6. Revisión da base de datos.
7. Dixitalización da totalidade dos textos.

F4. CONTACTO, CAMBIO LINGÜÍSTICO E IDEOLOXÍA EN CONTEXTOS DE MINORIZACIÓN LINGÜÍSTICA

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Xosé Luís Regueira Fernández, Carmen Múñiz Cachón, Ana María Iglesias Álvarez, Gabriel Rei-Doval, Noemi Basanta Llanes, Alba Agüete Cajiao

FINANCIAMENTO: FEDER/Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades – Agencia Estatal de Investigación/ Proxecto PID2019-110352GB-I00

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.es/gl/proxectos/contacto-cambio-linguistico-e-ideoloxia-en-contextos-de-minorizacion-linguistica>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

A resolución de concesión deste proxecto recibíuse no mes de setembro de 2020, de xeito que só houbo tempo para realizar unha reunión de coordinación, onde se planificaron as principais tarefas que se van acometer ao longo do ano 2021.

G. PERCEPCIÓN DA FALA

G1. FERRAMENTA ON-LINE PARA EXPERIMENTACIÓN PERCEPTIVA (FOLERPA)

IP: Elisa Fernández Rei

EQUIPO INVESTIGADOR: Xulio Sousa, Alba Agüete Cajiao. Colaboradoras: Marianela Fernández Trinidad, Isabel Fraga Carou, Victoria Marreno Aguiar, Gisela Tomé Lourido

INFORMÁTICA: José Antonio Cutrín Garabal

FINANCIAMENTO: Sen financiamento específico

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/folepa>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/FOLERPA/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Como consecuencia do confinamento sufrido a causa da pandemia suspendéronse as actividades neste proxecto e adiáronse as tarefas previstas para 2021.

G2. PLATAFORMA DE DOCUMENTACIÓN E ANÁLISE DE DATOS DIALECTAIS PERCEPTIVOS

IP: Xulio Sousa

EQUIPO INVESTIGADOR: Soraya Suárez Quintas, Laura Calaza Díaz, Rosa M. Crujeiras e Alberto Rodríguez Casal

PÁXINA WEB: <http://ilg.usc.gal/gl/proxectos/plataforma-de-documentacion-e-analise-de-datos-dialectais-perceptivos>

RECURSO DIXITAL: <http://ilg.usc.gal/pdm/>

AVANCES SIGNIFICATIVOS DO ANO 2020

Actualizouse e activouse a páxina web do recurso PDMapping.

CONTRIBUCIÓNS DERIVADAS

Sousa, Xulio (dir.). *PDMapping: A GIS-based application for documenting perceptual dialect categorizations*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/pdm/>

B. PROXECTOS PROMOVIDOS POR OUTRAS INSTITUCIÓNS

Boullón Agrelo, Ana Isabel: Participación como colaboradora, desde 2007, no proxecto *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom), dirixido por Éva Buchi (directora de investigación do ATILF (CNRS e Nancy-Université) e Wolfgang Schweickard (Universität des Saarlandes - Saarbrücken), e financiado pola Agence National de la Recherche (ANR) e a Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG).

Boullón Agrelo, Ana Isabel: Consultora-parceira para os nomes galegos do *Projeto Novo Dicionário de Nomes em Uso no Brasil*, coordinado pola Dra. Juliana Soledade (UFBA/UnB), integrado por: Universidade Federal da Bahia, Universidade de Brasília, Universidade de São Paulo e INEP (Instituto Nacional de Estudos e Pesquisas Educacionais). Desde 2017. <http://dicionariodenomesdobrasil.com.br/>.

Carracedo Fraga, Xosé. Grupo de investigación “Estudios Clásicos e Medievais (USC GI-1908)” financiado con axuda a Grupos de Referencia Competitiva da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia 2019-2022 (ED431C-2019/18) Función: Coordinador do grupo.

Carracedo Fraga, Xosé. Proxecto “Textos técnicos latinos: medicina y gramática entre la Antigüedad tardía y la alta Edad Media”. (PGC2018-093580-B-I00). Período: 2019-2021. IP: Manuel E. Vázquez Buján. Función: Membro do proxecto.

Carracedo Fraga, Xosé. Proxecto “CODOLGA. Corpus Documentale Latinum Gallaeciae”. CRPIH. Función: IP do proxecto.

Domínguez Vázquez, María José. Grupo de investigación “HUMBOLDT”, financiado con axuda a Grupos de Potencial Crecemento da Consellería de Educación, Universidade e Formación Profesional da Xunta de Galicia 2020-2023. Función: Membro do grupo.

- García-Fernández, Miguel. Proxecto de investigación «La casa señorial en Galicia (siglos XIII-XVI). Materiales para su estudio» (HAR2017-82480-P), dirixido polo Dr. Pablo S. Otero Piñeyro-Maseda (IEGPS-CSIC)
- García-Fernández, Miguel. Proxecto de investigación «HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria» (2018-T1/HUM-10230), dirixido polo Dr. Ricardo Pichel,
- García-Fernández, Miguel. Proxecto de investigación «Espacios femeninos cortesanos: ámbitos curiales, relaciones territoriales y prácticas políticas» (Ref. PGC2018-099205-A-C22), dirixido por Diana Pelaz Flores.
- García-Fernández, Miguel. Proxecto de investigación «Voces, espacios y representaciones femeninas en la lírica gallego-portuguesa» (PID2019-108910GB-C22), dirixido por Esther Corral Díaz.
- Gómez Guinovart, Xavier. Proxecto “DeepReading: Mining, Understanding, and Reasoning with Multilingual Content”, financiado polo Ministerio de Ciencia, Innovación e Universidades, Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER) e Axencia Estatal de Investigación (RTI2018-096846-B-C21). Universidade de País Vasco. Función: investigador do proxecto.
- González González, Manuel. Proxecto “TERMIGAL (Servizo Galego de Terminoloxía Científico-Técnica)”, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021. Función: codirectora.
- López Martínez, María Sol. Proxecto ““Corpus de referencia do galego actual (CORTEGAL)””, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021. Función: codirectora.
- Mariño Paz, Ramón. Proxecto “Proxecto Bibliografía Informatizada da Lingua Galega (BILEGA)”, financiado a través de Convenio plurianual de colaboración entre a Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria e a Universidade de Santiago de Compostela para a realización dun programa de accións en materia de investigación a través do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. Período: 2020-2021. Función: director.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “HERES. Patrimonio textual ibérico y novohispano. Recuperación y memoria”, financiado pola Comunidade de Madrid (Ref. 2018-T1/HUM-10230). Universidad de Alcalá. Período: 01/04/2019-30/03/2023. Función: Investigador principal.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “CHARTA 3.0: de la edición digital a la web semántica”, financiado pola Comunidade de Madrid (Proyectos de I+D para Jóvenes Investigadores de la Universidad de Alcalá 2019, CM/JIN/2019-008). Universidad de Alcalá. Período: 01/01/2020-31/12/2021. Función: Investigador principal.

- Pichel, Ricardo. Proxecto “Corpus de documentos españoles anteriores a 1900 (CODEA+ 2020)”, Universidad de Alcalá (Ministerio de Educación y Ciencia, Proyectos I+D FFI2017-82770-P). Dir.: Pedro Sánchez-PrietoBorja. Período: 10/01/2018 - 09/01/2021. Función: Investigador asociado (equipo de investigación).
- Pichel, Ricardo. Proxecto “MELE. Da memória escrita à leitura do espaço”. Universidade do Porto. Financiado pola Fundação de Ciência e Tecnologia portuguesa (FCT POCI-01- 0145-FEDER-032673). IP: Maria do Rosário Ferreira / José Carlos Miranda. Período: 2018-2021. Función: investigador colaborador.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “Proyecto STEMMA Do canto à escrita - produção material e percursos da lírica galego-portuguesa”. Universidade de Lisboa. Financiado pola Fundação de Ciência e Tecnologia portuguesa (FCT PTDC/LLT-EGL/30984/2017). IP: Graça Videira. Período: 2018-2021. Función: consultor.
- Pichel, Ricardo. Proxecto “El legado historiográfico de Alfonso X (1270-1350): Teoría histórica, tradiciones literarias y textos inéditos” (Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades; Ref. PGC2018-097250-B-I00). IP: Francisco Bautista. Periodo 2019-22. Función: investigador (equipo de trabajo).

Consultas da páxina web do centro

ENDEREZO WEB	USUARIOS	VISITAS / SESIÓNS	PÁXINAS VISTAS / VISITAS A PÁXINAS
Web do ILG http://ilg.usc.gal/gl	47.988 47.738 novos	55.752	85.498
Cartografía dos Apelidos de Galicia http://ilg.usc.gal/cag/	19.482 19.427 novos	28.412	145.346
Dicionario de pronuncia da lingua galega http://ilg.usc.gal/pronuncia/	19.061 18.463 novos	36.873	289.831
Índices do Atlas Lingüístico Galego http://ilg.usc.gal/indices/	3.809 3.794 novos	4.727	14.479
Tesouro Informatizado da Lingua Galega http://ilg.usc.gal/TILG/	2.958 2.909 novos	8.472	19.755
Arquivo do Galego Oral http://ilg.usc.gal/ago/	2.568 2.562 novos	3.924	7.373
Tesouro do Léxico Patrimonial Galego e Portugués http://ilg.usc.es/Tesouro/	2.477 2.429 novos	5.100	22.483
Portal de Ditados Tópicos Galegos http://ilg.usc.gal/ditados/	1.168 1.165 novos	1.369	4.324
Patrimonio léxico da Gallaecia https://ilg.usc.gal/plg/mapa/	543 537 novos	854	1.081
FOLERPA http://ilg.usc.gal/FOLERPA/	469 461 novos	901	6.274
Ránking dos 10 nomes máis populares en Galicia (2000-2014) http://ilg.usc.gal/nomes_galicia/	293 292 novos	309	536
AMPER-Galicia http://ilg.usc.gal/amper/	249 248 novos	319	1.507
Evolución dos 10 nomes máis populares en Galicia entre 2000 e 2015 http://ilg.usc.es/nomes_evolucion/	76 76 novos	84	232

Organización de cursos, conferencias e encontros lingüísticos

NOTICIAS SOCIOLINGÜÍSTICAS DO PORTUGUÉS BRASILEIRO

CURSO
“Noticias sociolingüísticas do portugués brasileiro”
Carlos Eduardo Deoclecio
(USC/UFF/Ifes-Campus Vitória/Capes)
Data: 23, 24, 25 e 30 de novembro, 1 e 2 de decembro de 2020
Hora: 16,00-18,30 horas
Centro: Facultade de Filoloxía (USC)
Aula: D10
Organiza:
Instituto da Lingua Galega e Grupo FILGA
SEFORIN (Seminario de Formación e Innovación)

30

Carlos Eduardo Deoclecio impartiu os días 23, 24, 25 e 30 de novembro e 1 e 2 de decembro un curso no que presentou un panorama sociolingüístico do portugués brasileiro, coas súas particularidades históricas, sociais e, consecuentemente, lingüísticas.

Distintas abordaxes sociolingüísticas son desenvolvidas no Brasil, de entre as cales destacan os estudos da variación e da mudanza. Tratáronse elementos gramaticais que van desde os aspectos sonoros aos morfosintácticos do portugués falado e escrito no Brasil. Finalmente, abordouse o controvertido tema da norma lingüística, que recibe contornos especiais na arquitectura da norma estándar e da norma culta brasileiras.

ORGANIZACIÓN: Instituto da Lingua Galega, Grupo FILGA e SEFORIN

DOCENTE: Carlos Eduardo Deoclecio (USC/UFF/Ifes-Campus Vitória/Capes)

PÁXINA WEB: <https://ilg.usc.es/gl/actividades/noticias-sociolinguisticas-do-portugues-brasileiro>

O curso estruturouse nos seguintes módulos:

- Clase 1 : Aspectos históricos, xeográficos e sociais do Brasil
A Sociolinguística no Brasil
- Clase 2 : Sons do portugués brasileiro
- Clase 3 : Morfosintaxe do portugués brasileiro (I)
- Clase 4 : Morfosintaxe do portugués brasileiro (II)
- Clase 5 : A cuestión da norma lingüística no Brasil (I)
- Clase 6 : A cuestión da norma lingüística no Brasil (II)

A actividade do persoal investigador

A. CONFERENCIAS, COMUNICACIÓNS E PÓSTERS EN CONGRESOS E ENCONTROS CIENTÍFICOS

1. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Três recursos para o estudo da variación lexical em galego e português”, en *A DIALETOLOGIA HOJE: desafíos. Abralin ao vivo – Linguist Online*, 23 de maio de 2020. https://www.youtube.com/watch?v=-kfe5roTNHMY&list=RDCMUCf75fg3VemQx9A_Z6FfoDRg&start_radio=1&t=0
2. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “As palabras viaxan no espazo e no tempo. Por que é importante coñecermos a distribución territorial das formas léxicas?”, en *I CIPAL - Ciclo de Palestras em Dialectologia, Geolinguística e Sociogeolinguística: teoría e práctica*, 19 de outubro de 2020. <https://www.youtube.com/watch?v=4NXk-YTZi7eU>.
3. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Co 2030 no horizonte. Discurso de clausura”, en *I Congreso Internacional de Teatro Galego. Co 2030 no horizonte*, 7-10 de outubro de 2020. <https://www.culturaenvivo.com/i-congreso-internacional-del-teatro-galego/es/VerVideo?id=39>
4. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “A proxección de CAP fóra das nosas fronteiras”, mesa redonda en *O mundo do porvir. Bicentenario do nacemento de Concepción Arenal Ponte (1820-2020)*, Santiago de Compostela, 6 de novembro de 2020.
5. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “Clíticos "especiais" do galego (e quizais non só)”, en *I Congreso Internacional. Vozes e escritas nos diferentes espaços da língua portuguesa*. 17 de novembro de 2020.
6. Carracedo Fraga, Xosé (2020): “Sobre la tradición jacobea precalixtina”, *Congreso Internacional “El Códice Calixtino: la consolidación de la tradición jacobea”*, Santiago de Compostela, 27-29 de setembro de 2020.
7. Domínguez Vázquez, María José (2020): “Desde la Lingüística y la Lexicografía a la Inteligencia Artificial: un camino de ida y vuelta en el diseño de nuevos métodos analíticos y recursos online“, *Inauguración do Programa de Doutoramento “Estudos Lingüísticos”*. Universidade de Vigo, 20 de outubro de 2020.

8. Domínguez Vázquez, María José / Carlos Valcárcel Riveiro (2020): “Multilingual automatic generation of noun valency patterns and their sentence contexts”, *Workshop Red INTELE*, 25 de novembro de 2020.
9. Fernández Rei, Elisa (2020): “Ibridazione intonativa di varietà galiziane e spagnole in contatto”, conferencia plenaria de inauguración en *XVI Convegno Nazionale dell'Associazione Italiana di Scienze della Voce*. Rende (Italia), 29-31 de xaneiro de 2020.
10. Fraga, I. / Montes, C. / Padrón, I. / Romero, E. / Vieitez, L. (2020): “COOnVIDa-20: La huella psicológica del confinamiento en estudiantes universitarios”. Comunicación oral no ciclo de conferencias online sobre a COVID-19 organizado desde o Campus da Cidadanía da Universidade de Santiago de Compostela. Santiago de Compostela, xuño de 2020.
11. Haro, J. / Fraga, I. / Ferré, P. (2020): “Efectos de la ambigüedad léxica en el procesamiento de palabras emocionales”, *XLIX Simposio de la Sociedad Española de Lingüística*. Tarragona, xaneiro de 2020.
12. García-Fernández, Miguel (2020): “La documentación medieval de San Salvador de Sobrado de Trives: estado de la cuestión y propuesta de futuro”, en *III Congreso Internacional «O Camiño do Medievalista: e fazian fundamentos»*. Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 25 de setembro de 2020.
13. García-Fernández, Miguel (2020): “Presencia y participación social de las mujeres medievales en torno al monasterio femenino de Sobrado de Trives: una aproximación a través de su patrimonio documental (siglos XII-XVI)”, en *IV Congreso Internacional “El monacato femenino en América y la Península Ibérica”*. León, Universidad de León, 14 de setembro de 2020.
14. Lang, Michael / Xavier Gómez Guinovart (2020): "Learning phonology through audiobooks: a parallel corpus-based approach to ESL", *3er Congreso Internacional de Lingüística Computacional y de Corpus*, 21-23 de outubro de 2020, Universidad de Antioquía (Colombia).
15. Míguez, Vítor (2020): “Epistemic adverbs in Galician: between subjectivity and intersubjectivity”, en *International Conference on Stance, (Inter)Subjectivity & Identity in Discourse (STANCEDISC'20)*, Madrid (en liña), 9-10 de setembro de 2020.
16. Míguez, Vítor (2020): “Certainty, possibility, probability: epistemic and strategic uses of Galician adverbs”, en *SLE 2020* (53º encontro anual da *Societas Linguistica Europaea*), en liña a través da “SLE platform” (Open Science Framework): <https://osf.io/meetings/sle2020>, 26 de agosto – 1 de setembro de 2020.
17. Monteagudo, Henrique (2020): Mesa redonda online "Galego-Portugês-Brasileiro. Relações históricas", 15 de setembro de 2020 <https://www.youtube.com/watch?v=Rm55ZVKdn9A&feature=youtu.be>
18. Monteagudo, Henrique (2020): “Ideario lingüístico de Ricardo Carballo Calero sobre o galego (1950-1965)”, en *Simposio Ricardo Carballo/Carvalho Calero – Ideas e achegas ao idioma*. Real Academia Galega, en liña, 29 de outubro de 2020 https://www.youtube.com/watch?v=doUa_WA0i-U&feature=youtu.be

19. Nandi, Anik (2020): “Minority language speakers during the COVID-19 Pandemic: Policies and practices in the Spanish-dominated multilingual societies”, en *International Webinar on COVID-19 Pandemic and the Endangered Languages*, National Law University Delhi, New Delhi, 9-10 de xullo de 2020, online.
20. Nandi, Anik (2020): “¿Cómo se realiza una investigación etnográfica sobre las micropolíticas lingüísticas de los progenitores? Hacia las nuevas herramientas metodológicas y analíticas”, Workshop organizado polo Fondecyt Project (no. 1181925) e o Research Methodology-II course do Doctoral program in Education Consortium, Universidad Católica del Maule, Chile, 26 de novembro de 2020.
21. Nandi, Anik (2020): “Approaching language policy and planning research critically: Towards a fresh methodological and analytical framework”, relatorio por convite en *International web talk series on ‘New Horizons of Linguistics’*, 19 e outubro-19 de novembro de 2020, University of Lucknow, India.
22. Nandi, Anik (2020): “Researching language governance on the ground: How to study home language transmission ethnographically in the era of social distancing?”, relatorio por convite en *Theorizing Humanities in the Times of Crisis*, 21-23 de setembro de 2020, IIT Ropar, India.
23. Nandi, Anik (2020): “Language policies and processes of minoritisation in multilingual Spain: Galician as a case study”. Conferencia por invitación organizada pola Leiden University Center for Linguistics (LUCL), 21 de setembro de 2020, Leiden University, The Netherlands.
24. Nandi, Anik (2020): “¿Cómo investigar las micro-políticas lingüísticas en procesos locales y transnacionales? Hacia las nuevas herramientas metodológicas y analíticas”, en Workshop organizado polo Departamento de Lengua Española, 21 de enero de 2020, Universidad de Salamanca.
25. Sá-Leite, A.R. / Fraga, I. / Comesaña, M. (2020): “The nature of grammatical gender: Insights from gender transparency”, *Seminario de Investigación UMinho - USC*. Braga, outubro de 2020.
26. Sá-Leite, A.R. / Pinal, D. / Pinto, C. / Fraga, I. / Comesaña, M. (2020): “An ERP study on the gender congruency effect with European Portuguese speakers: Is transparency modulating gender processing?”, póster presentado no *IMPRS Conference 2020 Interdisciplinary Approaches in the Language Sciences*. Nijmegen, Países Baixos (online), xuño de 2020.
27. Vázquez Grandío, Gabino Segundo (2020): “Discursos y actitudes hacia las lenguas en el sistema educativo de Galicia”, *6º Congreso Internacional de Antropología AIBR*, Vila Real, 17-30 de xullo de 2020, online.
28. Vieitez, L. / Fraga, I. (2020): “What can emotionality tell us about gender agreement processing?”, XLIX Simposio de la Sociedad Española de Lingüística. Tarragona, España, xaneiro de 2020.
29. Vieitez, L. / Padrón, I. / Acuña-Fariña, C. / Fraga, I. (2020): “Emotionality: meddling in the debate on the encapsulation vs interactivity of grammatical processing”, *International Online Conference of Psycholinguistic and Neurolinguistic Research: Methods, Materials, and Approaches (PSYNEU-ROLING)*, decembro de 2020.

30. Vieitez, L. / Padrón, I. / Fraga, I. (2020): “What can emotionality tell us about morphosyntactic processing?”, *Seminario de Investigación UMinho - USC*. Braga, outubro de 2020.

B. CURSOS E SEMINARIOS

1. Carracedo Fraga, Xosé (2020): director do curso de formación de profesorado "Teatro grecolatino", Santiago de Compostela, 8 de febreiro a 27 de marzo de 2020, 20 horas lectivas.
2. Carracedo Fraga, Xosé (2020): coordinador do seminario de formación de profesorado "Círculo grego de Galicia: prácticas orais de grego antigo", Santiago de Compostela, 7 de febreiro a 5 de xuño de 2020, 20 horas lectivas.
3. Dopazo Entenza, José Manuel (2020): “Influencia del español sobre el gallego. El caso concreto de A Illa de Ons”, en *Coloquio-escuela de invierno ALPES 3: El español en contacto con otras lenguas*, Univ. de Zürich / Univ. de Lausanne. Kandersteg (Suiza), 12-17 de xaneiro de 2020.
4. Dubert García, Francisco (2020): “Lingua Galega: Historia, variedades e gramática”, materia no Programa Universitario de Maiores, IV Ciclo, da USC, 2 créditos, curso 2019-2020.
5. Regueira Fernández, Xosé Luís (2020): Conferencia “Contacto y variación fonética en el español de Galicia”, en *Coloquio-escuela de invierno ALPES 3: El español en contacto con otras lenguas*, Univ. de Zürich / Univ. de Lausanne. Kandersteg (Suiza), 12-17 de xaneiro de 2020.
6. Rodríguez Rodríguez, Reyes (2020): “El gallego hablado en la Limia Baixa: cambio lingüístico y contacto con el español”, en *Coloquio-escuela de invierno ALPES 3: El español en contacto con otras lenguas*, Univ. de Zürich / Univ. de Lausanne. Kandersteg (Suiza), 12-17 de xaneiro de 2020.

C. COMITÉS CIENTÍFICOS E DE REDACCIÓN DE REVISTAS E COLECCIONES

1. Agüete Cajiao, Alba. Membro do comité de revisión do congreso internacional *Phonetics and Phonology in Europe 2021*.
2. Álvarez, Rosario. Membro do comité de redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
3. Álvarez, Rosario. Membro do Comité Científico da revista *Cadernos de Lingua*.
4. Álvarez, Rosario. Membro do Comité de Honor da revista *Verba*.
5. Álvarez, Rosario. Membro do Conselho Editorial da revista *Signum: Estudos da Linguagem*, da UEL (Londrina-Brasil). Programa de Pós-graduação em Estudos da Linguagem da Universidade Estadual de Londrina.

6. Álvarez, Rosario. Membro do Consello Editorial da revista *Sociodialecto*, da UEMS (Campo Grande-Brasil). Grupo de Pesquisa e Estudos Sociolinguísticos e Dialectológicos - UEMS (GPESD-UEMS).
7. Álvarez, Rosario. Membro do Consello Asesor e Científico de *Annuario Sancti Iacobi*.
8. Álvarez, Rosario, Membro do Consello Editorial da revista *Labor Historico* (UFRJ).
9. Álvarez, Rosario, Membro do Consello Editorial da revista *Guavira Letras* (UFMS).
10. Álvarez, Rosario, Membro do Consejo Científico de *Glosema. Revista Asturiana de Llingüística*.
11. Álvarez, Rosario, Membro do Comité Científico da colección *Gallaeciae Monumenta Historica* do Consello da Cultura Galega.
12. Álvarez de la Granja, María, Membro do Comité de Redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
13. Álvarez de la Granja, María, Membro do Comité Científico e Asesor da revista *Estudios interlingüísticos*.
14. Álvarez de la Granja, María, Membro do comité editorial da revista *Phrasis*.
15. Álvarez de la Granja, María, Membro do comité de redacción e do comité científico de *Cadernos de fraseoloxía galega*.
16. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Correspondente internacional da *Rivista Italiana di Onomastica* (Società Editrice Romana, Roma).
17. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
18. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello Editorial da revista *Labor Histórico*.
19. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello Asesor Internacional de *Onomástica. Anuari de la Societat d'Onomástica* (Barcelona).
20. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello de Redacción da revista *Cadernos de lingua* (Real Academia Galega).
21. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do Consello de Redacción da revista *Viceversa*, da Asociación de Tradutores Galegos e a Universidade de Vigo
22. Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Membro do Comité científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
23. Cidrás Escáneo, Francisco. Membro do Comité Asesor da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
24. Dubert García, Francisco. Membro do Comité de Redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
25. Dubert García, Francisco, Membro do comité editorial de *Glosema*.
26. Dubert García, Francisco. Membro do comité editorial da Colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.
27. Dubert García, Francisco. Codirector de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
28. Fernández Rei, Elisa. Membro do Comité de Redacción da revista *Estudos de Lingüística Galega*.

29. Fernández Rei, Elisa. Secretaria da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
30. Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité de Honra da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*. USC.
31. Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico da revista *Cadernos de lingua*, da Real Academia Galega.
32. Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico de *Estudos de Lingüística Galega*.
33. Fernández Rei, Francisco. Membro do Comité Científico de *Un mundo, muchas miradas - Mundu bat, begirada anitz*, UPV / EHU.
34. Fernández Rei, Francisco. Membro do grupo estable de asesores do consello de redacción da revista *Luenga e Fablas*, editada polo Consello d'a Fabla Aragonesa.
35. Fernández Rei, Francisco. Secretario do Consello de redacción da revista *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico* (Fundación Sotelo Blanco, Santiago de Compostela).
36. Fernández Rei, Francisco. Membro do Consello de redacción de *Nova Ardentía*, editada por Culturmar-Federación Galega pola Cultura Maríma e Fluvial.
37. González González, Manuel. Director da revista *Cadernos de Lingua*.
38. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
39. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudios de fonética experimental*.
40. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Lingue e idiomi d'Italia*.
41. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Fonetică și dialectologia*.
42. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
43. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Euskera*
44. González González, Manuel. Membro do Comité Científico da revista *Estudis romanics*.
45. González González, Manuel. Membro do comité de redacción do *Atlas linguistique roman*.
46. González González, Manuel. Representante do Comité románico no Comité de redacción do *Atlas Linguarum Europae*.
47. González Seoane, Ernesto (2016-). Membro do Consello de Redacción de *Cadernos de Lingua*.
48. González Seoane, Ernesto. Director da Colección *Limiar*.
49. González Seoane, Ernesto. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Lingüística Galega*.
50. Mariño Paz, Ramón. Membro do Consello Editorial da revista *Labor Histórico*.
51. Mariño Paz, Ramón. Membro do Consello Asesor dos *Cadernos Ramón Piñeiro (Cadernos galegos de pensamento e cultura)*.
52. Mariño Paz, Ramón. Membro do grupo de revisores da revista *Lletres Asturianas*, editada pola Academia de la Llingua Asturiana.

53. Monteagudo Romero, Henrique. Director de *Grial. Revista de Cultura Galega*.
54. Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité de redacción do *Boletín da Real Academia Galega*.
55. Monteagudo Romero, Henrique. Membro do comité editorial de *Treballs de Sociolingüística Catalana*. Revista de la Societat Catalana de Sociolingüística.
56. Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da Editorial *Parábola* (São Paulo).
57. Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Gragoatá*. Revista dos programas de pós-graduação do Instituto de Letras- Universidade Federal Fluminense. Niterói / Rio de Janeiro.
58. Monteagudo Romero, Henrique. Membro do consello editorial da revista *Labor Histórico*.
59. Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Asesor da revista *Verba*.
60. Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Científico da revista *Estudos de Linguística Galega*.
61. Regueira, Xosé Luís. Membro do Comité Científico da *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* (RILI).
62. Regueira, Xosé Luís. Secretario da revista *Cadernos de Lingua* da Real Academia Galega.
63. Sousa, Xulio. Director da revista *Estudos de Linguística Galega*.
64. Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Asesor de *Verba. Anuario Galego de Filoloxía*.
65. Varela Barreiro, Xavier. Membro do Comité Científico da revista *Labor Histórico*.
66. Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité de redacción da *Revista Galega de Filoloxía*.
67. Varela Barreiro, Xavier. Membro do comité editorial da Colección *Limiar* do Instituto da Lingua Galega.

D. PUBLICACIÓNS E RECURSOS DIXITAIS

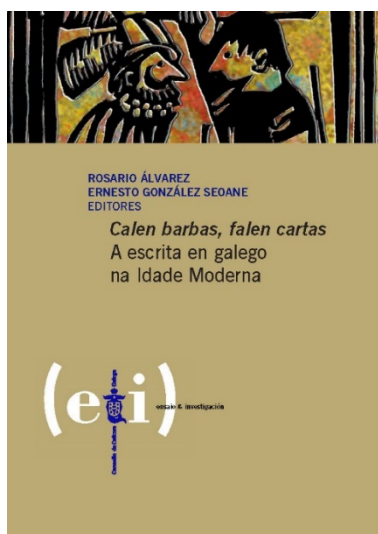
PUBLICACIÓNS DO ILG OU DERIVADAS DE ENCONTROS ORGANIZADOS POLO ILG

Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.) (2020): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. Dispoñible en liña na web do Consello da Cultura Galega

<http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4373>

Este volume aspira a dar conta do estado actual do coñecemento acerca da produción escrita en lingua galega ao longo da Idade Moderna. É esta unha etapa na que se xeraron ou consolidaron boa parte dos trazos que singularizan o galego actual; porén, o escaso volume de textos conservados neste período dificulta enormemente a documentación e datación de moitos deses procesos. De aí a importancia que reviste a descuberta e

recuperación de novos testemuños, a edición dos xa coñecidos con criterios sistemáticos e rigorosos e o desenvolvemento de ferramentas que permitan a análise e explotación dos datos.

O volume está estruturado en tres seccións. Na primeira, «Galicia e o galego na Idade Moderna», despréganse catro visións panorámicas complementarias sobre o período, desde o punto de vista da historia política e social, da sociolingüística, da lingüística histórica e da cultura libraria. A segunda, «Edición dixital e corpus lingüísticos», ten como obxectivo mostrar algunhas ferramentas tecnolóxicas para a creación e explotación de corpus históricos e varios proxectos de referencia, desenvolvidos no ámbito ibérico, que combinan a edición e visibilización de textos históricos coa súa explotación como corpus lingüísticos. Na terceira, «Bago a bago. Novos textos, novas interpretacións», ofrécense

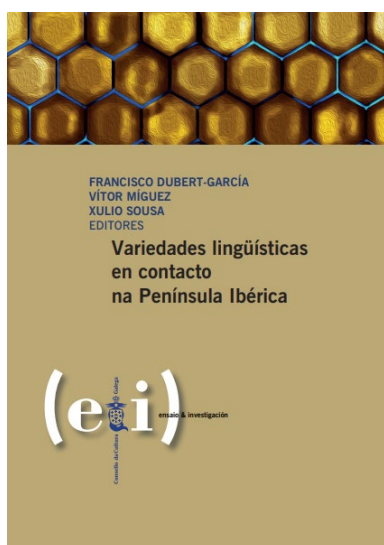
diversas contribucións con presentación e análise de obras ata agora descoñecidas ou que se daban por perdidas.

Esta obra colectiva dá conta da importancia testemuñal dos documentos fronte ao relato oral e intenta contribuír á apertura de novos camiños para o estudo e interpretación dunha produción escrita máis abundosa e variada do que se viña aceptando.

Dubert-García, Francisco / Vitor Míguez / Xulio Sousa (eds.) (2020): *Variedades lingüísticas en contacto na Península Ibérica*. Santiago de Compostela:

Consello da Cultura Galega. Dispoñible en liña na web do Consello da Cultura Galega

<http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4391>

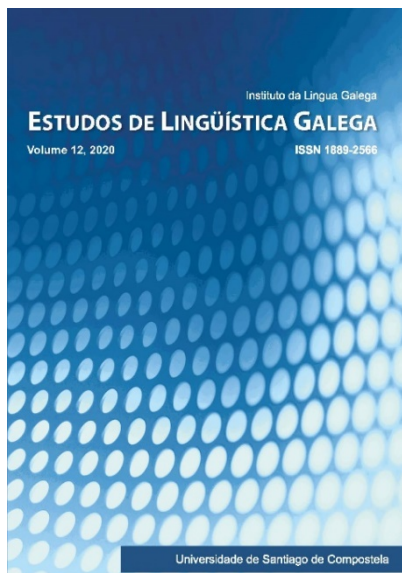
No mundo existen na actualidade máis de 6000 linguas que son faladas por comunidades que viven en 195 países recoñecidos internacionalmente. En consecuencia, contra unha visión que propugna o monolingüismo como normalidade lingüística, resulta obrigado concluír que o contacto de linguas e variedades non é unha anormalidade, senón que é un feito inevitable e unha constante na historia das comunidades humanas. Neste sentido, a situación do galego e a das outras linguas peninsulares non resulta singular nin extraordinaria. Sen irmos máis lonxe, no ámbito ibérico dáse contacto entre as variedades orixinarias (galego, castelán, asturiano, portugués, vasco, aranés, catalán, aragonés etc.) e entre estas e outras faladas por inmigrantes, os seus

descendentes e residentes estranxeiros (romanés, árabe, alemán, wu, quechua etc.).

Neste volume reúnense sete traballos que abordan a análise de diferentes situacións de contacto de variedades lingüísticas peninsulares desde distintas perspectivas. Nun grupo de traballos estúdanse as consecuencias do contacto entre variedades identificadas como linguas e con distintas relacións de semellanza (galego, castelán, vasco, catalán, mirandés, portugués, asturiano), noutro preséntase a análise da confluencia de variedades relacionadas cunha mesma lingua (galego urbano, galego tradicional, castelán estándar, sociolectos andaluces etc.). As análises son realizadas desde diferentes modelos teóricos e reparando en distintos aspectos do sistema lingüístico. O conxunto de contribucións axuda a entender mellor a complexidade dos procesos de contacto e a recoñecer o interese destas investigacións para o avance do coñecemento lingüístico.

Número 12 da revista *Estudos de Lingüística Galega*

<https://revistas.usc.gal/index.php/elg>

Estudos de Lingüística Galega é una revista electrónica do Instituto da Lingua Galega, de periodicidade anual e acceso libre. Conta co selo de calidade da FECYT e aparece indexada en Scopus, ERIH PLUS, ESCI, CSA Linguistics and Language Behavior Abstracts, Linguistic Bibliography, MLA (Modern Language Association), REDALYC, DOAJ, Open Access Digital Library, ISOC, ULRICH, DIALNET, CiteFactor, Cabell's Directory, REDIB etc. A ANEP (Agencia Nacional de Evaluación y Prospectiva), CARHUS+ 2014 e CIRC (Clasificación integrada de revistas científicas) categorízana como revista A, o Qualis Periodicos do sistema CAPES como A2 e en MIAR ten un ICDS de 9,5.

A revista incorpora dúas seccións, Pescuda e Anada. En Pescuda publícanse artigos de investigación orixinais sobre lingüística e filoloxía nas súas distintas ramas, ocupando un lugar relevante os estudos enfocados sobre o galego ou de interese para o galego (traballos do campo da romanística, da lingüística xeral, traballos de corte teórico ou metodolóxico etc), así como os referidos ao portugués nas súas distintas variedades. En Anada publícanse recensións críticas orixinais de traballos lingüísticos sobre o galego ou de interese para esta lingua.

Pescuda

- Sanderléia Roberta Longhin, “Gramaticalização de construções condicionais em português: trajetórias de mufança do nome *caso*”. 1-29

- Mario Gradín Martínez, “Análise comparativa dos dous últimos decretos de distribución de linguas no ensino galego”. 31-65
- Juan M. Carrasco González. “A formação dos tempos compostos em português nos séculos XVII e XVIII”. 67-89.
- Carsten Sinner / Jana Dowah, “The avertive *hube de* + infinitive in Spanish”. 91-114
- Clara Pinto, “Polarity, expression of degree and negation: the vernacular form *caraças*”. 115-139
- Xosé Manuel Sánchez Rei, “Galego e portugués no *Cancioneiro* inédito de Cipriano Torre Enciso”. 141-177
- María Victoria Navas Sánchez Élez / Maria Filomena Gonçalves, “Caracterização e problemas atuais do barranquenho: contribuições para uma política de revitalização”. 179-199

Anada. Recensións

- Natalia Lodeiros Souto, “Laura Rodríguez Salgado & Iria Vázquez Silva (eds.). *Muller inmigrante, lingua e sociedade*. Vigo: Editorial Galaxia. 2017. 244 pp”. 201-206
- Tatiana Seijo Rodríguez, “Abby Kaplan. *Women Talk More Than Men... And Other Myths about Language Explained*. Cambridge, United Kingdom: Cambridge University Press. 2016. 310 pp”. 207-210
- Eduardo Louredo Rodríguez, “Ana Isabel Boullón Agrelo (ed.). *Antroponimia e lexicografía*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. 2017. 334 pp”. 211-214

Álvarez, Rosario / Francisco Dubert García / Xulio Sousa (coords.) (2020), *Atlas Lingüístico Galego- Volume VII. Léxico. O ser humano (II)*, Santiago de Compostela - A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza / Universidade de Santiago de Compostela

Este volume do *Atlas Lingüístico Galego* é o segundo dedicado ao léxico relacionado co ser humano. En 2005 apareceu o volume V, *Léxico. O ser humano (I)*, elaborado a partir da información dos cuestionarios referida ao campo semántico do corpo humano e constituído por 300 mapas, coas correspondentes lendas e notas. Este segundo volume contén 296 mapas de léxico tamén referido ao ser humano, aínda que de campos moito máis heteroxéneos ca os contidos no volume precedente.

RECURSOS DIXITAIS

1. Domínguez Vázquez, María José (dir.), Daniel Bardanca Outeiriño, María Caíña Hurtado, Xavier Gómez Guinovart, José Luis Iglesias Allones, Alberto Simões, Carlos Valcárcel Riveiro, María Álvarez de la Granja e Francisco A. Cidrás Escaneo (2020): *XeraWord. Prototipo de xeración automática da argumentación da frase nominal en galego e portugués*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/xeraword/>
2. Domínguez Vázquez, María José (dir.), Daniel Bardanca Outeiriño, María Caíña Hurtado, Xavier Gómez Guinovart, José Luis Iglesias Allones, Alberto Simões, Carlos Valcárcel Riveiro, María Álvarez de la Granja e Francisco A. Cidrás Escaneo (2020): *Flexionador*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/flexionador/>
3. Sousa, Xulio (dir.). *PDMapping: A GIS-based application for documenting perceptual dialect categorizations*. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega. <http://ilg.usc.gal/pdmapping/>

PUBLICACIÓNS DO PERSOAL DO ILG

ACTAS EN CONGRESOS

1. Boullón, Ana (2020): “Consideracións previas á selección do corpus toponímico (Toponomasticon Hispaniae)”, en *Actes de la XII Jornada d’Onomàstica de l’AVL normalització i investigació. València 2019*. Publicacions de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua, 37-44. https://www.avl.gva.es/documents/31987/54305/-Actes_21.pdf?fbclid=IwAR37zBFPZDOrvyRuO3kxPW9tjR0HTarWGU7EodrenuClspNvqKGWxJ3eB_0
2. Monteagudo, Henrique (2020): “La Real Academia Galega y la gestión de la diversidad lingüística”, en *Hizkuntza Gutxiagotuak Jagon, Euskaraz Bizi. Euskaltzaidiriaren XXIII. Jagon Jardunaldia*. Blbo: Euskaltzaindia.

CAPÍTULOS DE LIBRO

1. Aguite Cajiao, Alba (2020): “Contacto de linguas e variedades na emerxencia de novos modelos de vocalismo galego”, en Dubert-García, Francisco / Vítor Míguez / Xulio Sousa (eds.), *Variedades lingüísticas en contacto na Península Ibérica*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 155-193. <https://dx.doi.org/10.17075/vlcpi.2020.006>
2. Álvarez, Rosario (2020): “O Tesouro do Léxico Patrimonial: proposta metodolóxica para o acervo das variantes xeolectais” en Renato Rodrigues-Pereira / Daniela de Souza Silva Costa, *Estudos em lexicografía. Aspectos teóricos e prácticos*. Campinas, SP: Pontes Editores, 33-56.

3. Álvarez, Rosario (2020): “Os textos en lingua galega dos *Ocios poéticos* do padre Feijoo” en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 441-464.
4. Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (2020): “Aspectos metodolóxicos da elaboración do corpus *Gondomar*” en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 183-223.
5. Alvarez de la Granja, María (2020): "Análise da conxugación verbal no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)", en Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lúcia Coimbra / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Línguas minoritarias e variación lingüística*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 150-173.
6. Álvarez de la Granja, María (2020): "*Deleite, Bico de Xeado...* Os recursos lingüísticos ao servizo das marcas comerciais", en Ana Boullón / Luz Méndez (eds.), *Estudios de Onomástica Galega V. Os nomes comerciais. Xornada de estudo, Pontevedra, 7 de novembro de 2020*. [A Coruña]: Real Academia Galega, 89-114.
7. Carracedo Fraga, Xosé (2020): "Isidore of Seville as a Grammarian", en A. Fear / J. Wood (eds.), *A Companion to Isidore of Seville*. Leiden: Brill, 222-244. <https://doi.org/10.1163/9789004415454>
8. Domínguez Noya, Eva María / Raquel Rivas Cabanelas / M.ª Paula Santalla del Río / Rebeca Villapol Baltar (2020): “Problemas afrontados en la etiquetación morfosintáctica del corpus ESLORA”, en Marta Blanco / Hella Olbertz / Victoria Vázquez Rozas (eds.), *Corpus y construcciones. Perspectivas hispánicas. Anexo Verba 79*. 243-271. <https://dx.doi.org/10.15304/9788417595876>
9. Domínguez Noya, Eva María / María Sol López Martínez / Francisco M. Barcala (2020): “Corpus de Referencia do Galego Actual (CORGA): composición, codificación, etiquetaxe e explotación”, en Marta Blanco / Hella Olbertz / Victoria Vázquez Rozas (eds.), *Corpus y construcciones. Perspectivas hispánicas, Anexo Verba 79*, 179-218. <https://dx.doi.org/10.15304/9788417595876>
10. Dubert García, Francisco (2020): “Algunhas notas sobre a Gramática elemental del gallego común”, en Francisco Cidrás (ed.) *Ricardo Carvalho Calero. As formas do compromiso*. Santiago de Compostela: Univerisdade de Santiago de Compostela, 255-281.
11. Fernández Rei, Francisco (2020): “O breviarío dun amor de Cabanillas”, limiar da tradución xaponesa *d’A rosa de cen follas, Hyakuyo nô bara* de Ramón Cabanillas, a cargo de Takekazu Asaka, 2^a ed., corrixida e aumentada. Osaka: Guinga Shoseki, 13-22.
12. Gómez Guinovart, Xavier / Miguel Anxo Solla Portela (2020): “Construction of a WordNet-based multilingual lexical ontology for Galician”, en María José Domínguez Vázquez / Mónica Mirazo Balsa / Carlos Valcárcel Riveiro (eds.): *Studies on Multilingual Lexicography*, De Gruyter: Berlin & Boston, 179-196. <https://doi.org/10.1515/9783110607659>

13. González González, Manuel (2020): “A Gramática elemental del gallego común e a creación da cátedra de galego na USC, dúas referencias na historia do gallego do séc. XX”, en Anxo Tarrío / Armando Requeixo: *Estudos arredor de Ricardo Carvalho Calero*. Cadernos Ramón Piñeiro XL. Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro, 117-136.
14. Ledo Andión, Margarita / Henrique Monteagudo / Pablo Romero (2020): “Patrimoine culturel audiovisuel. Pour un programme européen de sous-titrages en langues non hégémoniques”, en Jacques Guyot (dir.): *Cultures de résistance. Peuples et langues minorisés*. Paris: Presses des Mines, 213-223
15. Mariño Paz, Ramón (2020): “Variación e cambios en marcha no gallego medio. A P6 dos presentes de indicativo de *pór* ou *poñer*, *ter* e *vir* e o desenvolvemento de ende como conector ilativo e adversativo” en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 117-151.
16. Mariño Paz, Ramón / Damián Suárez Vázquez (2020): “Un novo texto dramático do Cura de Fruíme”, en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 295-356.
17. Mariño Paz, Ramón / Damián Suárez Vázquez (2020): “Unha nova copia do *Romance de Urca de Santo Antón*. Edición e análise contrastivas”, en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 465-501.
18. Monteagudo, Henrique (2020): “Panorama sociolingüístico de Galicia na Idade Moderna. O idioma galego durante os séculos XVI, XVII e XVIII”, en Rosario Álvarez / Ernesto González Seoane (eds.): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 75-115.
19. Monteagudo, Henrique (2020): “La lengua gallega. Puricentricidad, polinómia, interposición”, en Elton Prifti / Martina Schrader-Kniffi (eds.): *Translation und sprachlicher Plurizentrismus in der Romania “minor”*. Berlin: Peter Lang, 119-140.
20. Monteagudo, Henrique (2020): “A individualidade do gallego no pensamento lingüístico de Ricardo Carballo Calero”, en Francisco Cidrás (ed.), *Día das Letras Galegas 2020. Ricardo Carvalho Calero. As formas do compromiso*. Santiago: Universidade de Santiago de Compostela, 329-357.
21. Monteagudo, Henrique (2020): “O debate sobre o idioma galego (1966-1984): linguicidade, filología e ideología”, en Francisco Eduardo Vieira / Marcos Bagno (eds.), *História das Língias, histórias da Linguística. Homenagem a Carlos Alberto Faraco*. São Paulo: Parábola Editorial, 229-251.
22. Regueira Fernández, Xosé Luís (2020): “Contacto, estándar e ideoloxías: a lingua galega na esfera pública”, en Lurdes de Castro Moutinho / Rosa Lúcia Coimbra / Alberto Gómez Bautista (eds.), *Línguas minoritarias e variação lingüística*. Aveiro: Universidade de Aveiro, 27-51.

23. Regueira Fernández, Xosé Luís / Elisa Fernández Rei (2020): “The Spanish sound system and intonation in contact with Galician”, en Rajiv Rao, *Spanish phonetics and phonology in contact: Studies from Africa, the Americas, and Spain*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 325-362. <https://doi.org/10.1075/ihll.28>
24. Santalla del Río, M.ª Paula / Eva M.ª Domínguez Noya (2020): “Las construcciones comparativas en corpus del español sintácticamente anotados”, en W. Nowikow / A.M. López González / M. Pawlikowska / M. Baran / W. Sobczak (eds.), *Lingüística hispánica teórica y aplicada. Estudios léxico-gramaticales didácticos y traductológicos*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź-Kraków, 357-373. <http://dx.doi.org/10.18778/8220-201-4.26>
25. Santamarina, Antón (2020): “Nome comercial. Hai alternativa a esta denominación?”, en Ana Boullón / Luz Méndez (eds.), *Estudos de Onomástica Galega V. Os nomes comerciais. Xornada de estudo, Pontevedra, 7 de novembro de 2020*. [A Coruña]: Real Academia Galega, 13-17.
26. Sousa, Xulio (2020): “Humanidades digitales y geografía lingüística: la edición digital del Atlas Lingüístico de la Península Ibérica”, en A. Gallego / Francesc Roca (eds.), *Dialectología digital del español*. Anexo 80 de *Verba*, 139-158.
27. Vázquez Rozas, Victoria / Mario Barcala / Eva Domínguez Noya / Alba Fernández Sanmartín / Guillermo Rojo / María Paula Santalla (2020): “Codificación y anotación del habla en un contexto bilingüe: el corpus ESLORA de español de Galicia”, en Ángel J. Gallego / Francesc Roca Urgell (eds.), *Dialectología digital del español*, Anexo 80 de *Verba*, 189-224. <https://dx.doi.org/10.15304/9788418445316>

LIBROS

1. Álvarez, Rosario / Francisco Dubert García / Xulio Sousa (coords.) (2020): *Atlas Lingüístico Galego- Volume VII. Léxico. O ser humano (II)*, Santiago de Compostela - A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza / Universidade de Santiago de Compostela.
2. Álvarez, Rosario / Ernesto González Seoane (eds.) (2020): *Calen barbas, falen cartas. A escrita en galego na Idade Moderna*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega. <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4373>
3. Boullón, Ana / Luz Méndez (eds.) (2020): *Estudos de Onomástica Galega V. Os nomes comerciais. Xornada de estudo, Pontevedra, 7 de novembro de 2020*. [A Coruña]: Real Academia Galega. DOI: 10.32766/rag.371. ISBN: 978-84-17807-06-1.
4. Cidrás, Francisco (coord.) (2020): *Ricardo Carvalho Calero. As formas do compromiso*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela.
5. Corral Díaz Esther, Pichel Ricardo (coords.) (2020): *Guía para o estudo da prosa galega medieval* (nº3 de ArGaMed). Santiago de Compostela: Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades. https://libraria.xunta.gal/sites/default/files/downloads/publicacion/argamed_3_0.pdf

6. Domínguez Vázquez, María José / Mónica Mirazo Balsa / Carlos Valcárcel Riveiro (2020): *Studies on Multilingual Lexicography*. Berlin, Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110607659>
7. Dubert-García, Francisco / Vitor Míguez / Xulio Sousa (eds.) (2020): *Variedades lingüísticas en contacto na Península Ibérica*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
8. Ínsua, Emilio Xosé / Francisco Fernández Rei (eds.) (2020): *Farol perpetuo na néboa. Luís Rei e a cultura marítima*. Cambados: Culturmar, Federación Galega pola Cultura Marítima e Fluvial.

ARTIGOS EN REVISTAS

1. Álvarez Blanco, Rosario (2020): “O Decreto 79/2010 e labor institucional do Consello da Cultura Galega”, *Revista Galega de Educación* 78, 18-20.
2. Álvarez de la Granja, María (2020): “A conceptualización do amencer, do atardecer e do anoitecer galego”, en Carmen Mellado Blanco / Belén López Meirama / M. Carmen Losada Aldrey (eds.), *Modelos de análisis en la fraseología de las lenguas europeas* (Anexo monográfico nº XVII de LINRED. *Lingüística en la red*), 1-39. http://www.linred.es/numero17_monografico_Art1.html
3. Álvarez de la Granja, María (2020): “O infinitivo flexionado no Corpus de textos galegos escritos por estudantes no ámbito académico (CORTEGAL)”, *Madrygal, Revista de estudios gallegos* 23, 19-34.
4. Álvarez Pousa, Concepción (2020): “A variedade valdeorresa do galego oriental e a súa presenza na lingua literaria de Florencio Delgado Gurriarán”, *A Trabe de Ouro. Publicación galega de pensamento crítico* 113, 9-34
5. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2020): “Consideraciones sobre la transmisión textual de la Crónica de Iria”, *Zeitschrift für romanische Philologie* 136(1), 134-160. <https://doi.org/10.1515/zrp-2020-0006>
6. Carruthers, J. / A. Nandi (2020): “Supporting Speakers of Community Languages. A Case Study of Policy and Practice in Primary Schools”, *Current Issues in Language Planning*. 269-289 <https://doi.org/10.1080/14664208.2020.1838748>
7. Domínguez Vázquez, María José (2020): “Aplicación de WordNet e de word embeddings no desenvolvemento de prototipos para a xeración automática da lingua”, *Linguamática*, 12(2), 71-80. <https://doi.org/10.21814/lm.12.2.337>
8. Dopazo Entenza, José Manuel (2020): “O mar de Ons ten voz feminina. As percebeiras”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 10-17.
9. Dubert García, Francisco (2020): “O galego, unha lingua sen dialectos: olladas sociais e lingüísticas sobre a variación dialectal”, *Estudios románicos* 29, 147-163. <https://doi.org/10.6018/ER.402591>
10. Fernández Rei, Francisco (2020): “Talasonimia e léxico do mar de Cambados”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 84.

11. Fernández Rei, Francisco (2020): “Notas sobre a recuperación da memoria histórica e a conservación do patrimonio cultural de Cambados”, *A Trabe de Ouro* 113, 87-93.
12. Fernández Rei, Francisco (2020): “Lembranza do meu profesor [Ricardo Carballo Calero]”, *Luzes* 80, 12.
13. Fernández Rei, Francisco (2020): “Luís Rei, o activista cultural que segue a fulgurar na néboa”. *Cen follas de artes e letras* 2, 91-98.
14. Fernández Rei, Francisco (2020): “A vida e os traballos das xentes do mar, segundo Calo Lourido”, *A Trabe de Ouro* 114, 131-142.
15. Fernández Rei, Francisco (2020): “O papel de Ricardo Carvalho Calero no proceso de codificación da lingua galega”, *A Trabe de ouro* 115, 11-39.
16. Fraga, Isabel (2020): “Two brains in one mind or ... why we should not take for granted the interaction between morphosyntactic and affective processing: a commentary on Hinojosa, Moreno, and Ferré (2019)”, *Language, Cognition, and Neuroscience* 35, 858-861. [doi:10.1080/23273798.2019.1645867](https://doi.org/10.1080/23273798.2019.1645867)
17. García-Fernández, Miguel / Diana Pelaz Flores / Pichel Gotérrez, Ricardo (2020): “Galicia e El-Rei ou como reinar desde a distancia: comunicación política arredor de dous novos privilexios rodados de Xoán II”, *Madrygal. Revista De Estudios Gallegos*, 23, 139-180. <https://doi.org/10.5209/madr.73069>
18. García-Fernández, Miguel / Ricardo Pichel (2020): “Novas achegas documentais para o estudo da realidade monástica da Ribeira Sacra: tres pergamiños inéditos de Santa Cristina de Ribas de Sil (ss. XV-XVI)”, *Murguía. Revista galega de historia*, 41-42.
19. Huete-Pérez, D. / Haro, J. / Fraga, I. / Ferré, P. (2020): “HEROÍNA: drug or hero? Meaning-dependent valence norms for ambiguous Spanish words”, *Applied Psycholinguistics* 41, 259-283. [doi:10.1017/S014271641900050X](https://doi.org/10.1017/S014271641900050X)
20. Lago Caamaño, Clara / Irma Silva Hervella / Lidia Gómez Martínez (2020): “Unha análise da paisaxe lingüística compostelá. A centralidade da catedral de Santiago de Compostela”, *RiCOGNIZIONI*, vol 7/ 13, 93-104. <https://doi.org/10.13135/2384-8987/4383>.
21. Louredo Rodríguez, Eduardo (2020): “As formas de tratamento nunha fala galega”, *Revista galega de filoloxía* 21, 75-90 <https://doi.org/10.17979/rgf.2020.21.0.7342>
22. Mariño Paz, Ramón (2020): “O uso escrito do romance nos reinos de Afonso X o Sabio e no reino de Portugal desde o século XII ata finais do XIII. Estado da cuestión”, *Labor Histórico*, v.6, n.1, 246-271. <https://doi.org/10.24206/lh.v6i1.32294>
23. Mariño Paz, Ramón (2020): “Forma e función do sufixo -bel / -ble (< lat. -B·LIS) no galego posmedieval”, *Madrygal. Revista de estudos gallegos* 23, 233-253.
24. Montegudo, Henrique / Facundo Reyna Muniain (2020): “Language and migration. The sociolinguistic and glottopolitical dynamics of the Galician mmunity in Buenos Aires from the nineteenth century to the present day”, *Journal of Multilingual and Multicultural Development*. 41, 97-107.
25. Negro Romero, Marta / Xandra Santos Palmou (2020): “Le Trésor du lexique patrimonial galicien et portugais : un portail pour l'étude du lexique dialectal”,

- ILCEA. Revue de l'Institut des langues et cultures d'Europe, Amérique, Afrique, Asie et Australie*, 39. <https://doi.org/10.4000/ilcea.9933>
26. Padrón, I. / Fraga, I. / Acuña-Fariña, C. (2020): "Processing gender agreement errors in pleasant and unpleasant words: an ERP study at the sentence level", *Neuroscience Letters* 174. [doi:10.1016/j.neulet.2019.134538](https://doi.org/10.1016/j.neulet.2019.134538)
 27. Parmentier, F. / Fraga, I. / Leiva, A. / Ferré, P. (2020): "Distraction by deviant sounds: Disgusting and neutral words capture attention to the same extent", *Psychological Research* 84, 1801-1814. [doi:10.1007/s00426-019-01192-4](https://doi.org/10.1007/s00426-019-01192-4)
 28. Pichel, Ricardo / Miguel García-Fernández (2020): "Un nuevo testimonio occidental del Libro de las Confesiones de Martín Pérez: el fragmento gallego del Archivo del Reino de Galicia", *PhiloBiblon Blog* 2020 4. <https://update.lib.berkeley.edu/2020/08/02/libconfrp/>
 29. Pichel, Ricardo / Rosa María Rodríguez Porto (2020): "La tradición manuscrita de la *Estoria de Espanna* en el siglo XIV. Notas codicológicas sobre los testimonios Q (BNE 5795) y T (BMP 550)", *Bulletin of Hispanic Studies* 97 (5): 527-556. <https://doi.org/10.3828/bhs.2020.30>
 30. Taberero Salas, Cristina / Ricardo Pichel / Andrés Enrique-Arias (2020): "El español en contacto con otras lenguas peninsulares. Los corpus diacrónicos de Galicia, Navarra y Mallorca", *Estudios de Lingüística del Español*, 42, pp. 177-217. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=7857131>
 31. Sá-Leite, A.R., Luna, K., Fraga, I., & Comesaña, M. (2020): "The gender congruency effect across languages in bilinguals: A meta-analysis", *Psychonomic Bulletin & Review* 27, 677-693. [doi:10.3758/s13423-019-01702-w](https://doi.org/10.3758/s13423-019-01702-w)
 32. Sabater, L., Guasch, M., Ferré, P., Fraga, I. e Hinojosa, J.A. (2020): "Spanish affective normative data for 1,406 words rated by children and adolescents (SANDchild)", *Behavior Research Methods*, 1939-1950. [doi:10.3758/s13428-020-01377-5](https://doi.org/10.3758/s13428-020-01377-5)
 33. Simões, Alberto / Xavier Gómez Guinovart (2020): "Building wordnets with multi-word expressions from parallel corpora", *Procesamiento del Lenguaje Natural* 64, 45-52.
 34. Sousa, Xulio (2020): "From Regional Dialects to the Standard: Measuring Linguistic Distance in Galician Varieties", *Languages* 2020, 5 (1), 4. <https://doi.org/10.3390/languages5010004>.
 35. Sousa, Xulio / Soraya Suárez / Rosa Crujeiras / Laura Calaza (2020): A GIS-based application for documenting and analysing perceptions about language variation. *Dialectologia* 24, 177-203.
 36. Sousa, Xulio / María José Ginzo-Villamayor (2020): "Surnames regions and dialectal variation in the Asturian linguistic space", *Journal of Linguistic Geography* 8-2, 102-114. <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-linguistic-geography/article/surname-regions-and-dialectal-variation-in-the-asturian-linguistic-space/E12CAEA672B21BA223F55DE5F4B2DEEB>
 37. Sousa, Xulio / Francisco Dubert García (2020): "Measuring language contact in geographical space: Spanish loanwords in Galician", *Zeitschrift für Dialektologie und Linguistik*, 87(2), 285-306.

<https://www.ingentaconnect.com/contentone/fsv/zdl/2020/00000087/00000002/art00006>

38. Souto Cabo, José António (2020): “De illis de Mirapixe: Monio Fernandi. O trovador Múnio Fernandes de Mirapeixe e a sua parentela”, *Madrygal. Revista de estudos gallegos* 23, 335-373.

EDICIÓNS DE NÚMEROS ESPECIAIS DE REVISTAS

1. Souza, Carlos Santana de / Dircel Aparecida Kailer / Manuel González González (eds.) (2020): *Sociolinguística e suas interfaces*. Vol. 4, n.1 de *Traços de Linguagem – Revista de Estudos Linguísticos*. Cáceres, MT: Universidade do Estado de Mato Grosso.

RECENSIÓNS

1. Fernández Rei, Francisco (2020): “A difusión da literatura galega en Italia: a antoloxía de Gemma Álvarez Maneiro e Giovanni Borriero”. *A Trabe de Ouro* 113, 143-148.
2. Fernández Rei, Francisco (2020): “Vida e traballos no mar dos galegos, de Francisco Calo Lourido”. *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 80-81.
3. Fernández Rei, Francisco (2020): “A centenaria historia do Pósito de Cambados, de X. A. Pillado Silvoso”. *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 82.
4. Fernández Rei, Francisco (2020): “Navegando a son de costa pola Mariña, de Paco Rivas”. *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 82-83.
5. Fernández Rei, Francisco (2020): “Talasonimia e léxico do mar de Cambados”, *Nova Ardentía. Revista Galega de Cultura Marítima e Fluvial* 12, 84.
6. Mariño Paz, Ramón (2020): Recensión de M. Ferreiro (1995): *Gramática histórica galega*. En *Revista Philologus*, Círculo Fluminense de Estudos Filológicos e Lingüísticos, 77, 279-290. (Reedición da publicada en 1996 en *Cadernos da Lingua* 13, 153-162).
7. Míguez, Vítor (2020): Recensión a Bert Cornillie / Dámaso Izquierdo Alegría (eds.) (2017): *Gramática, semántica y pragmática de la evidencialidad*. Pamplona, EUNSA. En *Revista Española de Lingüística* 50 (1), 149-152.
8. Míguez, Vítor (2020): Recensión a Gabriel Rei-Doval / Fernando Tejedo-Herrero (eds.) (2019): *Lusophone, Galician, and Hispanic Linguistics: Bridging Frames and Traditions*. London / New York: Routledge, 282 pp. En *Verba* 47, 419-425.
9. Sousa, Xulio (2020): Recensión a Ramón d'Andrés Díaz (dir) (2017) *Estudiu de la transición llingüística na zona Eo-Navia*, Asturias, en *Estudis Romànics* 42, 441-444.
10. Sousa, Xulio (2020): Recensión a Naidea Nunes / Helena Rebelo / João Saramago / Gabriela Vitorino (2018): *Atlas lingüístico etnográfico da Madeira e do Porto Santo. Vol. 1: A criação de gado: o gado bovino, ovino e caprino. O leite e os*

derivados. O porco e a matança. Funchal: Direcção Regional da Cultura - Serviço de Publicações, en *Verba* 47, 427-430.

11. Vila-Amado, Raquel (2020): Recensión a Francisco Cidrás / Francisco Dubert / Xosé Luís Regueira (eds.), *Gramáticas en tránsito. Variación e mudanza no complexo lingüístico galego-portugués (Estudos de Lingüística Galega número especial 2018)*, 268 pp., en *Cadernos de lingua* 38, 111-116.

E. TESES EN CURSO DIRIXIDAS POR MEMBROS DO ILG

1. Alonso Parada, Raquel: *Estudo do proceso de tradución ao galego da General Estoria (séc. XIV)*. Director: Xavier Varela Barreiro.
2. Álvarez Pousa, María Concepción: *A lingua de Viana do Bolo. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico*. Director Francisco Fernández Rei.
3. Deoclecio, Carlos Eduardo. *Contribucións para a cuestión da norma lingüística do portugués brasileiro resultantes dos estudos en estandaroloxía comparada desenvolvida en España*. Director Henrique Monteagudo.
4. Domínguez Oroña, María Beatriz: *A alternancia causativa-anticausativa en pares léxicos no galego actual*. Directores: Rosario Álvarez e Xulio Sousa.
5. Dopazo Entenza, José Manuel: *A lingua da Illa de Ons. Descrición dialectal e análise do cambio lingüístico*. Directores: Francisco Fernández Rei e Xosé Luís Regueira Fernández.
6. González López, Elías: *O proceso de estandarización do galego contemporáneo, unha achega comparativa dentro do diasistema galego-portugués*. Director: Henrique Monteagudo
7. Guisantes Alonso, Miguel. *Identidade e cambio lingüístico na mocidade*. Directora: Elisa Fernández Rei.
8. Lago Caamaño, Clara. *Cambio lingüístico en tempo aparente no léxico do galego: a alimentación*. Director Xulio Sousa.
9. Mariño Dávila, Esperanza: *Un canon lingüístico en construción. O paradigma literario de Ramón Cabanillas*. Directora: Rosario Álvarez Blanco.
10. Míguez Rego, Vitor: *Aproximación á modalidade epistémica en galego: o dominio adverbial*. Director: Francisco Cidrás Escáneo.
11. Negro Romero, Marta: *Variación e cambio lingüístico no galego contemporáneo: o léxico do corpo humano*. Directores: Rosario Álvarez Blanco, Francisco Dubert García.
12. Oliveira, Pedro Guedes: *Fonología prosódica e entoacional da Língua Mirandesa*. Directora: Elisa Fernández Rei e José Manuel Pires da Silva Almeida Veloso.
13. Pérez Capelo, Carolina: *Toponimia e variación dialectal*. Directores: Rosario Álvarez e Gonzalo Navaza.
14. Porcel Bueno, David: *Origen y formación de los adverbios complejos (P+X) en gallego y portugués medievales*. Directores: Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro.

15. Rodríguez Lorenzo, David: *Evolución diatópica do galego no século XX. Análise contrastiva dos materiais que ofrece a xeografía lingüística*. Director: Xulio Sousa.
16. Santos Raña, Irene: *Percepcións e actitudes sobre o contacto de linguas no territorio lingüístico do galego*. Directores: Xulio Sousa e Francisco Dubert.
17. Suárez Quintas, Soraya: *A percepción da variación lingüística en galego: os falantes e os dialectos*. Director: Xulio Sousa.
18. Vázquez Grandío, Gabino Segundo. *A escola nos procesos de transformación sociolingüística de Galicia. Unha experiencia de intervención dende unha mirada etnográfica*. Director: Henrique Monteagudo.

F. TESES DEFENDIDAS

1. Agüete Cajiao, Alba: *Vocalismo galego. Motivacións fonolóxicas do cambio*, Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura 23/01/2020. Directores: Manuel González González e Elisa Fernández Rei.
2. Vidal Fonseca, Guillermo: *O Val de Barcala e as súas bases lingüísticas galegas no Catastro Ensenada (século XVIII)*, Universidade de Santiago de Compostela. Programa de doutoramento en Lingüística da USC. Data de lectura 18/02/2020. Director: Ramón Mariño Paz e Xavier Varela Barreiro.

G. COMUNICACIÓNS PRESENTADAS NO ILG

1. Jannis Harjus (Institut für Romanistik. Leopold-Franzens-Universität Innsbruck): “Construcciones lingüístico-discursivas del espacio urbano en México”, 21 de febreiro de 2020.

H. VISITAS DE INVESTIGADORES

1. Márluce Coan. Universidade Federal do Ceará. 01/03/2019 a 28/02/2021.
2. Carlos Eduardo Deoclécio. Universidade Federal Fluminense. 01/12/2019 a 30/11/2020.
3. Valéria Gil Condé, Universidade de São Paulo. 10/10/2019 a 10/03/2020.
4. Alejandro Alonso Nogueira. 01/09/2020 a 31/10/2020.

I. PARTICIPACIÓN NA ORGANIZACIÓN DE ENCONTROS CIENTÍFICOS

1. Agüete Cajiao, Alba (2020): coordinadora do ciclo de conferencias “Análise das obras centrais da literatura galega actual”, organizado polo Departamento de Filoxía Galega e Latina da Universidade de Vigo, outubro-novembro de 2020.

2. Álvarez Blanco, Rosario (2020): Membro do comité organizador dos *XXII Encontros para a normalización lingüística. A integración lingüística como ferramenta de cohesión social*. En liña, 16-20 novembro de 2020.
3. Fernández Rei, Elisa (2020): Membro do comité científico do congreso *Intonation, language contact and social factors (ILCSF20)*, organizado pola Universidade do País Vasco, 23 e 24 de outubro de 2020.
4. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico do *5th Swiss Text Analytics Conference (SwissText) & 16th Conference on Natural Language Processing (KONVENS) - Joint Conference*, Zurich University of Applied Sciences (ZHAW), 23 e 25 de xuño de 2020, Winterthur (Suíza), online.
5. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico do *First Workshop on Multimodal Wordnets* (co-located with LREC 2020), Global WordNet Association (GWN), Marseille (Francia), 2020.
6. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico do *IberLEF - Iberian Languages Evaluation Forum*, Universidad de Málaga, 22 de setembro de 2020, Málaga.
7. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico de *LREC 2020 - 12th International Conference on Language Resources and Evaluation*, 11-16 de maio de 2020, European Language Resources Association (ELRA), Marseille (Francia).
8. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico do *SLATE 2020 - Symposium on Languages, Applications and Technologies*, 13 e 14 de xullo de 2020, Universidade do Minho, Barcelos (Portugal).
9. Gómez Guinovart, Xavier (2020): Membro do comité científico do *XXXVI Congreso de la Sociedad Española para el Procesamiento del Lenguaje Natural (SEPLN19)*, 23-25 de setembro de 2020, Universidad de Málaga, Málaga.
10. Nandi, Anik (2020): Membro do comité organizador e do comité científico do *International Online Conference of Psycholinguistic and Neurolinguistics Research: Methods, Materials, and Approaches (PSYNEUROLING)*, 17-19 de decembro de 2020, National Law University, New Delhi (India) / Universidad de Salamanca.
11. Regueira Fernández, Xosé Luís (2020): Membro do comité científico do congreso *Intonation, language contact and social factors (ILCSF20)*, organizado pola Universidade do País Vasco, 23 e 24 de outubro de 2020.

J. ACTIVIDADES RELACIONADAS CO ENSINO MEDIO

CHARLAS DO PROGRAMA "A PONTE ENTRE O ENSINO MEDIO E A USC"

1. Álvarez de la Granja, María (2020): "Cal ti es, así me dis. Idiosincrasia e universalidade na fraseoloxía galega" en 3 centros (IES Xulián Magariños, 14/01/2020, Negreira; IES Manuel Chamosa Lamos, O Carballiño, 22/01/2020; IES Sanxillao, Lugo, 18/02/2020).

2. Boullón Agrelo, Ana Isabel. *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Ourense*. IES 12 de outubro (Ourense). 14/01/2020.
3. Boullón Agrelo, Ana Isabel. *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Palas de Rei*. IES do Camiño. 03/02/2020.
4. Boullón Agrelo, Ana Isabel. *¿Por que nos chamamos así? Os apelidos de Meira*. IES Pedregal de Irimia. 03/02/2020.
5. Dubert García, Francisco. *Linguas en contacto* en 3 centros (CPI O Cruce, Cerceda, 17/01/2020; IES Monte da Vila, O Grove, 29/01/2020; IES Campo de San Alberto, Noia, 27/02/2020).
6. Sousa, Xulio (2020): *"Como cambia o significado das palabras"* en 2 centros (IES Rafael Puga Ramón, A Coruña 6/02/2020; CPI Plurilingüe O Cruce, Cerceda 13/02/2020).

PARTICIPACIÓN NO PLAN PROXECTA DA XUNTA DE GALICIA

1. Programa Lingua, patrimonio e coñecemento tradicional, acción do Plan Proxecta integrada no proxecto Geoarpad.
2. Programa Fitofaladoiro (Instituto da Lingua Galega e Herbario SANT da Universidade de Santiago de Compostela).

K. ACTIVIDADES E PUBLICACIÓNS DE CARÁCTER DIVULGATIVO

53

ARTIGOS EN XORNAIS OU EN BLOGS

1. Álvarez Blanco, Rosario (2020): "Día de Galicia. De hoxe en cen anos", *El Progreso-Suplemento*, 25/07/2020, 13.
2. Álvarez Blanco, Rosario (2020): "O (normal) día de Galicia", *El Correo Gallego. Especial*, 25/07/2020, 8.
3. Álvarez, Rosario (2020): "Homenaje a J. A. Durán: Leccións dun mestre", en *La Cueva de Zaratustra. Un rincón aberto al Libre-Pensamiento*. <https://www.tallerediciones.com/homenaje-a-j-a-duran-lecciones-dun-mestre/>
4. Boullón Agrelo, Ana Isabel (2020): "Sobre a galeguidade dos nomes en Galicia", *La Voz de Galicia*. 08/06/2020. https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/cultura/2020/06/08/span-langgl sobre-galeguidade-dos-nomes-galicia-span/0003_202006G8P35991.htm
5. Ana Boullón (2020): "Póñense nomes galegos ou non?", *Nós*, 9.11.2020. <https://www.nosdiario.gal/opinion/ana-boullon/ponense-nomes-galegos-non/20201109165404108577.html>
6. Fernández Rei, Francisco (2020): "Dez anos da presentación das 55 mentiras". *Voces de ProLingua*. 04/02/2020. <http://www.prolingua.gal/voces/dez-anos-da-multipresentacion-das-55-mentiras>.

7. Fernández Rei, Francisco (2020): “Ramón Cabanillas e a saúde. No centenario do seu ingreso na Real Academia Galega”. *Tribuna da Real Academia Galega*. 08/09/2020. <https://academia.gal/tribuna>
8. González González, Manuel (2020): “Gromo epidémico”. En Real Academia Galega: *Tribuna*, 28/07/2020. <https://academia.gal/tribuna/autores/-/articulo/1395383>
9. Sousa, Xulio (2020): “Os nomes do mal”, GCIencia. 24/05/2020. <https://www.gciencia.com/bitacora/os-nomes-do-mal/>

OUTRAS ACTIVIDADES DE CARÁCTER DIVULGATIVO

1. Fernández Rei, Francisco (2018): “Cetate”. Póster desta palabra romanesa na *Festa das Palabras en Filoloxía*, Facultade de Filoloxía da Universidade de Santiago de Compostela (12-26 abril 2018).
2. Fernández Rei, Francisco (2019): “Presenza do berberecho na historia do galego literario e nas historias de vida de mariscadoras do litoral galego”. Intervención introdutoria do vídeo “A xoia oculta do Atlántico” na *Xornada de debate sobre o valor cultural dos berberechos do Proxecto Cockles*, do Programa Interreg Atlantic Area da Unión Europea, coordinado por Rosa Fernández Otero do Centro Tecnolóxico do Mar-Fundación CETMAR. Cambados, 26 de setembro do 2019.
3. Fernández Rei, Francisco (2020): Unha palabra para don Ricardo. Literatura”. *Letras Galegas 2020*. Real Academia Galega 09/05/2020 https://www.youtube.com/watch?v=f_v874JfsIM&feature=youtu.be
4. Fernández Rei, Francisco (2020): Dobre intervención no acto *Día das Letras Galegas 2020* dedicado a R. Carvalho Calero (“Notas biográficas”, 16’ a 21’30; “Lembranza do meu profesor”, 42’ a 48’ 55”). Evento en streaming o 17 de maio, ás 19:00, organizado polo grupo Onte e Hoxe, con colaboración da Real Academia Galega: <https://www.youtube.com/watch?v=WnhcAXyTxJA>

L. CONTRATOS PREDOUTORAIS

1. Vitor Míguez Rego; convocatoria Xunta de Galicia; data de inicio 31/07/2017 - data de finalización 30/10/2020.
2. Clara Lago Caamaño; convocatoria Xunta de Galicia; data de inicio 16/09/2020 - data de finalización 15/09/2023.

M. PARTICIPACIÓN EN REDES E GRUPOS DE INVESTIGACIÓN DO PERSOAL INVESTIGADOR VINCULADO

A maior parte dos integrantes do ILG participan no Grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galega (FILGA) da USC, considerado Grupo de Referencia Competitiva e financiado en convocatorias competitivas pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia desde 2006.

Xosé Carracedo Fraga é coordinador do grupo de investigación Estudos Clásicos e Medievais da USC, considerado tamén Grupo de Referencia Competitiva e financiado en convocatorias competitivas pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia desde 2015.

María José Domínguez Vázquez é membro do grupo de investigación HUMBOLDT da USC, considerado Grupo de Potencial Crecemento e financiado en convocatorias competitivas pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia desde 2020.

María Teresa Sanmarco Bande é membro do grupo Filoloxía Italiana da USC.

Convenios, contribución institucional e premios

A. CONVENIOS

Durante o ano 2020 a Universidade de Santiago a través do ILG mantivo ou estableceu os seguintes convenios:

- coa Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria, para desenvolver un programa de actuacións en materia de investigación lingüística
- coa Fundación Barrié, para a edición conxunta do Atlas Lingüístico Galego
- co Centro de Supercomputación de Galicia (CESGA) para o aloxamento de diversos recursos do ILG, para a utilización dos seus recursos de computación para proxectos desenvolvidos no centro e para levar adiante traballos de investigación de maneira colaborativa.
- coa Real Academia Galega, para a realización de traballos no ámbito da sociolingüística galega.
- coa Real Academia Galega para regular a colaboración no desenvolvemento dos cursos de lingua e cultura galega “Galego sen fronteiras”.

B. CONTRIBUCIÓN INSTITUCIONAL: ORGANIZACIÓNS SOCIAIS, ACADÉMICAS ETC.

1. Álvarez, Rosario. Académica numeraria da RAG. Directora da Sección de Lingua. Coordinadora do Seminario de Gramática.
2. Álvarez, Rosario. Coordinadora da Comisión Técnica de *Gallaeciae Monumenta Historica* (GMH), do Consello da Cultura Galega.
3. Álvarez, Rosario. Coordinadora do Centro de Documentación Sociolingüística de Galicia (CDSG), do Consello da Cultura Galega.
4. Álvarez, Rosario. Membro da comisión avaliadora do desempeño docente da área Ciéncias da Linguagem da Facultade de Letras da Universidade de Lisboa.
5. Álvarez, Rosario. Membro da Comissão Temática da Língua Portuguesa, da CPLP (Comunidade dos Países de Língua Portuguesa).

6. Álvarez, Rosario. Membro da Sección de *Lingua, literatura e Comunicación* do Consello da Cultura Galega.
7. Álvarez, Rosario. Membro do Comité Académico da Cátedra Galicia-América da UNSAM (Buenos Aires), desde a fundación.
8. Álvarez, Rosario. Membro do equipo do Programa de Pós-Graduação em Letras (Mestrado e Doutorado) e Programa de Pós-Graduação em Estudos de Linguagens (Mestrado), da FAAL-UFMS (Coord. Elizabete Aparecida Marques), seleccionado dentro do Programa Institucional de Internacionalização CAPES-PRINT (Edital 41/2017).
9. Álvarez, Rosario. Membro do Painel de Ciências da Linguagem.
10. Álvarez, Rosario. Membro externo do equipo do Centro de Linguística da Universidade de Lisboa.
11. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado da Fundación Penzol, en representación do CCG.
12. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado do Museo do Pobo Galego, en representación do CCG.
13. Álvarez, Rosario. Padroeira no Padroado Fundación Otero Pedrayo, en representación do CCG.
14. Álvarez, Rosario. Presidenta do Consello da Cultura Galega.
15. Álvarez de la Ganja, María. Vogal da Comisión Galega de Informes, Avaliación, Certificación e Acreditación (CGIACA) da Axencia para a Calidade do Sistema Universitario de Galicia (ACSUG).
16. Álvarez de la Granja, María. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
17. Álvarez de la Granja, María. Coordinadora do grupo de investigación Filoloxía e Lingüística Galegas (FILGA).
18. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Académica correspondente da Real Academia Galega e membro do seu Seminario de Onomástica.
19. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Vogal da Asociación Galega de Onomástica.
20. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro da Asociación de Tradutores Galegos (Vigo).
21. Boullón Agrelo, Ana Isabel. Membro do International Council of Onomastic Sciences.
22. Cidrás Escáneo, Francisco Antonio. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
23. Cidrás Escáneo, Francisco. Director do Departamento de Filoloxía Galega da USC.
24. Dubert García, Francisco. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega
25. Fernández Rei, Elisa. Membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
26. Fernández Rei, Elisa. Membro do Plenario do Consello da Cultura Galega, así como da Sección de Lingua, Literatura e Comunicación da mesma institución.

27. Fernández Rei, Elisa. Investigadora colaboradora do Centro de Linguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).
28. Fernandez Rei, Francisco. Membro do Consello do Programa de mestrado «Lenguas románicas» da Universidade de San Petersburgo, dirixido por Elena Zernova, en calidade de experto de universidades extranxeiras.
29. Fernández Rei, Francisco. Membro numerario da Real Academia Galega e membro da Sección de Lingua, do Seminario de Terminoloxía e do Seminario de Lexicografía.
30. Fernández Rei, Francisco. Membro de número do Padroado do Museo do Pobo Galego.
31. Fernández Rei, Francisco. Conselleiro de Honra do Consello d'a Fbla Aragonesa.
32. González González, Manuel. Académico numerario da Real Academia Galega.
33. González González, Manuel. Coordinador científico do Centro Ramón Piñeiro para a Investigación en Humanidades.
34. González González, Manuel. Membro correspondente do Institut d'Estudis Catalans.
35. González González, Manuel. Director de TERMIGAL.
36. González González, Manuel. Membro da Asociación Europea de Terminoloxía (EAFT).
37. González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Terminoloxía (AETER)
38. González González, Manuel. Membro de REALITER (Rede panrománica de terminoloxía).
39. González González, Manuel. Membro de LIMMITER.
40. González González, Manuel. Membro da Sociedade Española de Lingüística.
41. González González, Manuel. Membro da Asociación Española de Acústica Forense.
42. González González, Manuel. Membro da Sociéte de Linguistique Romane.
43. González González, Manuel. Membro da International Society for Dialectology and Geolinguistics (SIDG).
44. González Seoane, Ernesto. Académico correspondente da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática da Real Academia Galega.
45. González Seoane, Ernesto. Vicerreitor de Profesorado da Universidade de Santiago de Compostela.
46. Lorenzo, Ramón. Académico numerario da Real Academia Galega.
47. Mariño Paz, Ramón. Vogal do Comité Asesor 11 (Filosofía, Filoloxía e Lingüística) da Comisión Nacional Evaluadora de la Actividad Investigadora (CNEAI) da Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA) para a convocatoria de 2019 de avaliación dos sexenios de actividade investigadora do persoal investigador funcionario do Estado.
48. Míguez Rego, Vitor. Membro da Societas Linguistica Europaea.
49. Monteagudo Romero, Henrique. Académico numerario da Real Academia Galega. Secretario.

50. Monteagudo Romero, Henrique. Membro da Sección de *Lingua, literatura e Comunicación* do Consello da Cultura Galega.
51. Monteagudo Romero, Henrique. Padroeiro da Fundación Penzol.
52. Moscoso Mato, Eduardo. Secretario da Facultade de Filoloxía da USC.
53. Navaza Blanco, Gonzalo. Académico correspondente da Real Academia Galega.
54. Negro Romero, Marta. Membro colaborador do Instituto de Estudos de Literatura Tradicional da Universidade Nova de Lisboa.
55. Palacio Sánchez, Antón. Académico correspondente da Real Academia Galega.
56. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Red Internacional CHARTA (Corpus Hispánico y Americano en la Red: Textos Antiguos) da Universidad de Alcalá.
57. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede de Estudos Medievais Interdisciplinares (Universidade de Santiago de Compostela)
58. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro asociado de PhiloBiblon. Bitagap (Bibliografía de Textos Antigos Galegos e Portugueses) da University of California.
59. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do grupo GITHE. Grupo de Investigación Textos para la Historia del Español de la Universidad de Alcalá.
60. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro do Seminario de Literatura Medieval, Pensamento e Sociedade da Universidade do Porto.
61. Pichel Gotérrez, Ricardo. Membro da Rede Petristas Network / Redes Petristas do Centre for Medieval Literature, University of Southern Denmark.
62. Regueira Fernández, Xosé Luís. Académico numerario da Real Academia Galega e membro do Seminario de Gramática e de Sociolingüística da Real Academia Galega.
63. Santamarina Fernández, Antón. Académico numerario da Real Academia Galega.
64. Sousa Fernández, Xulio. Investigador colaborador do Centro de Linguas, Literaturas e Culturas da Universidade de Aveiro (Portugal).

C. PREMIOS, NOMINACIÓNS, RECOÑECIMENTOS ETC.

1. Cutrín Garabal, José Antonio: Premio á calidade lingüística polo Traballo de Fin de Grao "Auditoría informática dos sistemas do Instituto da Lingua Galega" na rama de enxeñaría, curso 2019/2020.

Resumo económico

2020

INGRESOS

Contribución da Universidade de Santiago de Compostela	2.300,00
Subvención da Fundación Pedro Barrié de la Maza	12.100,00
Convenio entre USC e a Secretaría Xeral de Política Lingüística: • Atlas Lingüístico Galego.• A Lingua da xente nova: Competencia, cambio lingüístico, actitudes e muda da lingua.• Conclusión da edición da colección documental do Mosteiro de Santa María de Oia.• Edición interpretativa e inventario toponímico das Memorias do Arzobispado de Santiago.• Aproximación ao estudo do notariado e das características da súa produción documental .	111.111,11
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito nacional: • Corpus de textos galegos escritos por estudantes.• Variación e cambio nos dominios galego e portugués.• Contacto, Cambio lingüístico e ideoloxía en conextos de minorización lingüística.	2.300,00 5.850,00 3.400,00
Proxectos en convocatorias competitivas no ámbito autonómico: • Consolidación e Estruturação (GRC)	58.333,33
Proxectos en convocatorias USC: • Ferramentas TraduWord e XeraWord: tradución de caudal léxico e xeración automática da linguaxe.	18.000,00
Fondo actividades de mecenado	50,00
TOTAL INGRESOS	213.444,44

GASTOS

Material e comunicacións	1.792,41
Reproducións	4.542,89
Biblioteca	2.199,18
Equipamento e reparacións	2.735,39
Persoal	195.207,10
Asistencia a congresos e cursos	428,98
Traballos encargados ao exterior	21.282,86
Atencións protocolarias	181,52
TOTAL GASTOS	228.370,33

Relación de recursos do ILG

- AMPER-Galicia
- Arquivo do Galego Oral (AGO)
- Biblioteca dixital da Galicia Medieval (BGM)
- Cartografía dos Apelidos de Galicia (CAG)
- Comparación dos dez nomes máis populares en diferentes zonas no ano 2015
- Dicionario de dicionarios da lingua galega (DdD)
- Dicionario de dicionarios de xirias
- Dicionario de Dicionarios do Galego Medieval (DDGM)
- Dicionario de pronuncia da lingua galega
- FOLERPA - Ferramenta On-Line para ExpeRimentación PerceptivA
- Gondomar. Corpus dixital de textos galegos da Idade Moderna
- Índices do Atlas Lingüístico Galego
- Inventario Toponímico da Galicia Medieval (ITGM)
- LEDIGAL – Variación sociolingüística no léxico dispoñible do galego
- Patrimonio Léxico da Gallaecia
- PDMapping
- Portal de ditados tópicos galegos
- Ránking dos dez nomes máis populares en Galicia (2000-2015)
- Recursos Integrados da Lingua Galega (RILG)
- Tesouro do léxico patrimonial galego e portugués
- Tesouro Informatizado da Lingua Galega (TILG)
- Tesouro Medieval Informatizado da Lingua Galega (TMILG)
- Vocabulario Ortográfico da Lingua Galega (VOLG)
- Xelmírez. Corpus lingüístico da Galicia medieval

RELACIÓN DE INVESTIGADORES

PERSOAL DOCENTE E INVESTIGADOR

Rosario Álvarez Blanco	Investigadora adscrita
María Álvarez de la Granja	Investigadora adscrita. Secretaria
Carme Ares Vázquez	Investigadora adscrita
Ana Isabel Boullón Agrelo	Investigadora adscrita
Xosé Carracedo Fraga	Investigador adscrito
Francisco A. Cidrás Escáneo	Investigador adscrito
María José Domínguez Vázquez	Investigadora adscrita
Francisco Dubert García	Investigador adscrito
Elisa Fernández Rei	Investigadora adscrita
Francisco Fernández Rei	Investigador adscrito
Manuel González González	Investigador adscrito
Ernesto X. González Seoane	Investigador adscrito
Carme Hermida Gulías	Investigadora adscrita
M ^a Sol López Martínez	Investigadora adscrita
Ramón Mariño Paz	Investigador adscrito
Henrique Monteagudo Romero	Investigador adscrito
Eduardo M. Moscoso Mato	Investigador adscrito
Xosé Luís Regueira Fernández	Investigador adscrito. Director
María Teresa Sanmarco Bande	Investigadora adscrita
Xulio Sousa Fernández	Investigador adscrito
Francisco Xavier Varela Barreiro	Investigador adscrito

INVESTIGADORES PREDOUTORAIS

Clara Lago Caamaño	Contratada Predoutoral Xunta de Galicia
Vítor Míguez Rego	Contratado Predoutoral Xunta de Galicia

PERSOAL DE APOIO

Daniel Amarelo Montero
María Caiña Hurtado
José Antonio Cutrín Garabal Informático
Eva María Domínguez Noya
José Manuel Dopazo Entenza
Lucía Doval Iglesias
Miguel García Fernández
Marta Negro Romero
Mª Carmen Pérez González
Nereida Prada Piñeiro
Reyes Rodríguez Rodríguez
Raquel Vila-Amado
Florentina Xoubanova Montero Biblioteca

PERSOAL DE ADMINISTRACIÓN E SERVIZOS

Amparo Iglesias García
Rosa Palazuelos Gómez Responsable de asuntos económicos

INVESTIGADORES AD HONOREM

Xosé Luís Couceiro Pérez Investigador *ad honorem*
Ramón Lorenzo Vázquez Investigador *ad honorem*
Antón Santamarina Fernández Investigador *ad honorem*

COLABORADORES EXTERNOS

Alba Aguite Cajiao
Concepción Álvarez Pousa
Noemi Basanta Llanes
Xosé Henrique Costas González
José Manuel Dopazo Entenza
Marianela Fernández Trinidad
Isabel Fraga Carou
Miguel García Fernández
Xavier Gómez Guinovart
Eduardo Louredo Rodríguez
Victoria Marrero Aguiar
Luz Méndez Fernández
Anik Nandi

Gonzalo Navaza Blanco
Antón Palacio Sánchez
Ricardo Pichel Gotérrez
José António Souto Cabo
Gisela Tomé Lourido
Xosé Xove Ferreiro

ALUMNADO EN PRÁCTICAS NO ILG

1. Xoán Carlos Goris García (Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada) (curso 2019-2020).
2. Natalia Lodeiros Souto (Mestrado Interuniversitario en Lingüística Aplicada) (curso 2019-2020).
3. Mariana Catharina (Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía) (curso 2019-2020).
4. David Huerta Mera (Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía) (curso 2019-2020).
5. Gabriel Schmitt (Mestrado Erasmus Mundus en Lexicografía) (curso 2019-2020).

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA

INSTITUTO DA LINGUA GALEGA
Universidade de Santiago de Compostela
Praza da Universidade, 4
15782 Santiago de Compostela (A Coruña)

ilgsec@usc.es | <http://ilg.usc.gal>
Teléfonos +34 8818 12815 | +34 8818 12802 | Fax +34 81572270

